

TARTALOM

1. A fordítás alapjai.....	2
2. A magyar nyelv regionális- és kontaktusváltozatai.....	4
3. Beszédművelés.....	6
4. Bevezetés a műfordításba.....	8
5. Bevezetés a nyelvtudományba, fonetika, fonológia.....	10
6. Fejezetek a populáris kultúrából.....	13
7. Fejezetek a populáris kultúrából.....	15
8. Fordításmódszertan 1.....	17
9. Fordításmódszertan 2.....	19
10. Fordítói szakgyakorlat.....	21
11. Helyesírás.....	23
12. Kulturális reáliák és a műfordítás.....	25
13. Kétnyelvű hivatali levelezés.....	27
14. Lexikális szemantika.....	29
15. Magyar mondattan: egyszerű és összetett mondat.....	31
16. Magyar és szlovák frazémák kontrasztív vizsgálata.....	34
17. Magyar és szlovák frazémák kontrasztív vizsgálata.....	36
18. Morfológia (szófajtan, szóalaktan).....	38
19. Műfordítás a magyar irodalomtörténetben.....	41
20. Nyelvcsaládok és nyelvtípusok.....	44
21. Nyelvművelés.....	46
22. Névtan és fordítás.....	49
23. Névtan és fordítás.....	52
24. Retorika.....	55
25. Stilisztika és textológia.....	57

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/TRTLI/22	A tantárgy neve: A fordítás alapjai
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 3	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 5.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Évközi értékelés (PH) Teljes hallgatói munkaterhelés: 75 óra: Szemináriumok 26 óra + felkészülés a szemináriumokra 26 óra + önképzés és felkészülés a zárótesztre 23 óra Előfeltételek: A szemináriumon való aktív részvétel, a záróteszt sikeres teljesítése (70%). Nem kaphat kreditet az a hallgató, aki az általános értékelésen 70%-nál kevesebb pontot ér el. A = 100%-95%, B = 94%-90%, C = 89%-85%, D = 84%-80%, E = 79%-70%, FX = 69%-0% .	
Oktatási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> - A hallgató ismeri a tolmácsolás elméleti alapjait (a tolmácsolás története, a tolmácsolási és kommunikációs helyzetek típusai, felkészülés a tolmácsolásra). - A tanuló ismeri a szövegfeldolgozás módszereit. - A tanuló képes rövid tájékoztató szövegek tolmácsolására konszekutív tolmácsolás formájában. 	
A tantárgy vázlat: <ul style="list-style-type: none"> - A tolmácsolás elméleti kérdései (tolmácsolás és fordítás, tolmácsolási típusok és kommunikációs helyzetek). - a tolmács személyisége (szakmai és személyes követelmények, kompetencia) - Felkészülés a tolmácsolásra, tolmácsolási folyamat, saját teljesítmény értékelése - A konszekutív tolmácsolás sajátosságai, jegyzetelés - A szinkrontolmácsolás, a shushotage sajátosságai - Memóriagyakorlatok, a fő információ kiválasztása - A szövegtömörítés módszerei - A szövegi explikálás módszerei - Problémás helyzetek a tolmácsolásban és megoldásuk - Kulturális sajátosságok és tolmácsolás - Verbális és nem verbális kommunikáció a tolmácsolásban - Protokoll és tolmácsolás - Záróteszt 	
Ajánlott szakirodalom: Távoktatás: https://edu.ukf.sk/	

FAZAKAS, N. – SÁROSI-MARDÍROSZ, K.: Bevezetés a tolmácsolsá elméletébe. Kolozsvár (Cluj-Napoca): Scientia Kiadó, 2021.
 NOVÁKOVÁ, T.: Tlmočenie: Teória – výučba – prax. Bratislava: UK, 1993.
 MAKAROVÁ, V.: Tlmočenie. Bratislava: Stimul, 2004.
 SZABARI, K.: Tolmácsolás. Bevezetés a tolmácsolás elméletébe és gyakorlatába. Budapest: Scholastica, 2002.
 KENÍŽ, A.: Úvod do komunikačnej teórie tlmočenia. Bratislava: UK, 1980.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:
 magyar, szlovák

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: PhDr. Gizella Szabó Mihály, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 07.09.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022 A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/TR/RKV/22	A tantárgy neve: A magyar nyelv regionális- és kontaktusváltozatai
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 6.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Folyamatos értékelés A hallgató összterhelése: 50 óra 26 óra szeminárium + 10 óra felkészülés a szemináriumi dolgozatra és prezentációra + 14 óra felkészülés az írásbelire Feltételek: A szemináriumokon való aktív részvétel és írásbeli. Rendszeres felkészülés a szemináriumi gyakorlatokra, referátum kidolgozása (önálló alkotómunka alapján PowerPoint-os bemutató formájában, a referátumot kiválóan kell bemutatni (20 pont); a szemináriumokon a hallgató gyakorlati aktivitásokat végez és bemutatja az eredményeit (10 pont). A szemeszter végén írásbeli vizsgát tesz (70 pont). Az a hallgató, aki nem éri el a 70%-ot, nem kap kreditet. Értékelés: A =100 % - 95 %, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Oktatási eredmények: A hallgató ismeri a nyelv változatosságát és elkülöníti a magyar nyelv különböző változatait. A hallgató képes a nyelv és nyelvhasználat különböző elemeit besorolni a magyar nyelv egyes változataiba.	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> • A nyelvi kontaktológia alapkérdései. • Nyelvi változatosság. • A magyar nyelv változatai. • A magyar nyelvjárások. • Nyelvjárási jellemzők. Nyelvjárási régiók . • Magyar nyelvjárások Szlovákiában. • Kétnyelvűség és diglosszia. • Nyelvhasználat. • Dialektológia és szociolingvisztika. • Nyelvi érintkezések. Szubsztrátum, szupersztrátum, adsztrátum és nyelvi változataik. • Az anyanyelv és az államnyelv. • Kontaktusjelenségek. 	

- Saját referátum bemutatása. Záróteszt.

Ajánlott szakirodalom:

Távoktatás esetén a kurzus elérhetősége: <https://edu.ukf.sk/>

É. KISS, K – HEGEDŰS, A. (szerk.). 2010. Nyelvelmélet és kontaktológia. Piliscsaba: PPKE BTK Elméleti Nyelvészeti Tanszék – Magyar Nyelvészeti Tanszék (<https://btk.ppke.hu/uploads/articles/13367/file/kontaktologia.pdf>).

KISS, J. 2001. Magyar dialektológia. Budapest: Osiris. (<https://www.szaktars.hu/osiris/view/kiss-jeno-szerk-magyar-dialektologia-osiris-tankonyvek-2001/>).

KISS, J. 1995. Társadalom és nyelvhasználat. Budapest: TK.

KONTRA, M.: (szer.). 1991. Tanulmányok a határainkon túli kétnyelvűségről. Budapest: Magyarságkutató Intézet.

LANSTYÁK, I. 2000. A magyar nyelv Szlovákiában. Budapest: Osiris. (https://kisebbségkutato.tk.hu/uploads/files/olvasoszoba/intezetikiadvanyok/A_magyar_nyelv_szlovakiaban.pdf).

LANSTYÁK I. 1998. A magyar nyelv szlovákiai változatainak sajátosságai. Egyetemi Füzetek 1. Dunaszerdahely: Lilium Aurum.

LANSTYÁK, I. – SIMON, SZ. – SZABÓMIHÁLY, G. 1998. A magyar standard szlovákiai változatának szókincséről. Lanstyák István–Szabómihály Gizella szerk. Nyelvi érintkezések a Kárpát-medencében, 67–77. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó – A Magyar Köztársaság Kulturális Intézete.

MENYHÁRT, J. – PRESINSZKY, K. – SÁNDOR, A. 2009. Szlovákiai magyar nyelvjárások. Nitra: KFE.

ŠTOLC, J. 1994. Slovenská dialektológia. Bratislava: Veda.

SZABÓMIHÁLY, G. – LANSTYÁK, I. 2011. Magyarok Szlovákiában (VII. kötet, Nyelv).

Somorja: Fórum Kisebbségkutató Intézet. (<http://mek.oszk.hu/10400/10478/10478.pdf>).

WEINREICH, U. 1953/1974. Languages in Contact. Findings and Problems. The Hague Paris: Mouton (8. kiadás).

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: dr. hab. Mgr. Ildikó Vančo, PhD., doc. PaedDr. Károly Presinszky, PhD., Mgr. Ladislav Angyal, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 27.08.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/ORTEP/22	A tantárgy neve: Beszédművelés
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 5.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: abszolválta (A) Teljes hallgatói terhelés: 50 óra 26 óra szeminárium + 13 óra szemináriumi felkészülés + 11 óra önképzés és záróvizsgára való felkészülés. Előfeltételek: Az alapvető előfeltételek a szemináriumokon való felkészültség és aktív részvétel, az értékelt ortopédiai beszédek sikeressége és a 70%-os sikerességi arányú záróvizsga. Nem kaphat kreditet az a hallgató, aki az általános értékelésen 70%-nál kevesebb pontot ér el.	
Oktatási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató elsajátítja a helyes kiejtést, a magyar nyelv hangnormáit, elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket az ortoepia területén, amely a beszélt nyelv kultúrájának lényeges eleme. • A tanuló képes lesz helyesen használni a beszédben a szegmentális és szuprasegmentális jelenségeket, fejleszteni beszédkultúráját. • A tanuló ismeri a beszédhibák típusait és kiküszöbölésük módszereit. • A hallgató képes a megszerzett ismereteket alkalmazni a mindennapi interperszonális kommunikációban, a szóbeli megnyilvánulásokban. 	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> • Az ortoepia mint a nyelv hangzástani kérdéseivel foglalkozó tudományág. • Beszédprodukció és beszédpercepció. • A helyes kiejtés sajátosságai a magyar nyelvben. • Kiejtésbeli eltérések a magyar és szlovák nyelvben. Kontaktusjelenségek a beszédben. • Kiejtési szótárak. • A beszédszervek funkciója a hangok képzésében. • Kiejtési gyakorlatok. • Az idegen szavak kiejtése. • A beszédhibák fajtái és javítása. Beszédjavító gyakorlatok. • A szuprasegmentális tényezők (hangsúly, hanglejtés, beszédtempó, szünet) használata a beszédben. • Beszédművelő gyakorlatok. 	

- Beszélt nyelvi megnyilatkozások elemzése.
- Írásbeli teszt.

Ajánlott szakirodalom:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

ELEKFI, L. – WACHA, I. 2003. Az értelmes beszéd hangzása. Budapest: Szemimpex Kiadó.

FEKETE, L. 1992. Magyar kiejtési szótár. Budapest: Gondolat.

GÓSY, M. (szerk.) 2015. Diszharmóniás jelenségek a beszédben. Budapest: MTA

Nyelvtudományi Intézet. http://real.mtak.hu/25225/1/MegakiKotetEGYBEN_vegl.pdf

HERNÁDI, S. 1996. Beszédművelés. Budapest: Osiris Kiadó.

<https://www.scribd.com/doc/282684613/Hernadi-Sandor-Beszedm%C5%B1veles-Budapest-2003>

HERNÁDI, S. 1999. Újfajta beszédművelő gyakorlatok. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

FISCHER, S. 1982. A beszéd művészete. Budapest: Gondolat. <http://mek.niif.hu/04900/04951/04951.pdf>

HUSZÁR, Á. 2005. A gondolattól a szóig. A beszéd folyamata a nyelvbotlások tükrében.

Budapest: Tinta Könyvkiadó.

LANSTYÁK, I. 2009. A magyar beszélt nyelv sajátosságai. Pozsony: STIMUL.

https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/kmj/Lanstyak_Istvan_Besznye.pdf

MARKÓ, A. 2015. A spontán beszéd prozódiai szerkezete. Budapest: Akadémiai Kiadó.

MONTÁGH, I. 1999. Tiszta beszéd. Budapest: Holnap Kiadó.

MONTÁGH, I. 2004. Mondd ki szépen. Budapest: Holnap Kiadó. https://kupdf.net/download/montagh-imre-mondd-ki-szepen_58de644bdc0d60b94b8970f0_pdf

SZABÓ, L. (szerk.) 1970. A gyakori beszédhibák. Budapest: Tankönyvkiadó.

THOROCZKAY, M. 2011. Beszédtechnikai gyakorlókönyv. Budapest: Holnap Kiadó.

TÓTFALUSI, I. 2006: Kiejtési szótár. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

[https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/8897/Kiejtesi_szotar.pdf?](https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/8897/Kiejtesi_szotar.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

[sequence=1&isAllowed=y](https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/8897/Kiejtesi_szotar.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

TÓTH, E. K. 2012. Szó-beszéd. Beszédjavító mondókák. Budapest: Móra Könyvkiadó.

WACHA, I. 2010. Igényesen magyarul. A helyes kiejtés kézikönyve. Budapest: Argumentum.

WACHA, I. 2015. A tiszta beszéd. Beszédtechnika. Alapismeretek és szövegértelmezés

magyarázatokkal I. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

WACHA, I. 2015. Az értelmes beszéd. Beszédtechnika. Alapismeretek és szövegértelmezés

magyarázatokkal II. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

ABS	N
0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 24.08.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: UMJL/TR/UMP/22	A tantárgy neve: Bevezetés a műfordításba
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Előadás / Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 3.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: vizsga (S) Teljes hallgatói terhelés: 120 óra előadások 26 óra + szemináriumok 26 óra + szemináriumokra való felkészülés 20 óra + dolgozat és prezentáció készítése 20 óra + önképzés és felkészülés a szóbeli vizsgára 28 óra. Előfeltételek: aktív részvétel a szemináriumokon és előadásokon. A félév során a hallgató gyakorlati tevékenységet végez és bemutatja eredményeit (10 pont), a tanár megbízása alapján színvonalas dolgozatot készít a műfordításelmélet témaköréből (20 pont), amelyet szemináriumon mutat be, és szóbeli vizsgát tesz (70 pont). A hallgató a következő osztályzatokat kaphatja a szóbeli vizsgán: A = 100%-95%, B = 94%-90%, C = 89%-85%, D = 84%-80%, E = 79%-70%, FX = 69%-0%.	
Oktatási eredmények: A hallgató ismeri a műfordítás interdiszciplináris hátterét, amelyet tágabb, intertextuális és intermediális összefüggésekben érzékel. A hallgató ismeri a műfordítás elméletének, történetének és kritikájának alapvető terminológiáját, és áttekintést nyer a műfordítás főbb elveiről, módszereiről és stratégiáiról. Érti egy művészi szöveg megértésének és értelmezésének problémáit, valamint a fordítás alapvető szemiotikai és stilisztikai szempontjait. - A hallgató ismeri a művészi stílus kifejező jellemzőit, és képes azonosítani és szembesíteni azokat a forrás- és célszöveg különböző szintjein. - A hallgató képes a megszerzett ismereteket egy konkrét, fordításelméleti vagy -történeti feladat kidolgozásában alkalmazni, szemináriumi dolgozat formájában.	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> • A műfordítás interdiszciplináris kontextusa. • A fordítás mint kulturális praxis. • Fordításelmélet, fordítástörténet, fordításkritika. • Műfordítás és irodalmi kánon. • A műfordítás típusai. • Fordítói koncepciók és stratégiák. • A fordítás határesei. • A műfordítás mint hermeneutikai folyamat. • A fordítás az intertextualitás és az intermedialitás kontextusában. • Paratextualitás és műfordítás. • Konnotáció és műfordítás. 	

<ul style="list-style-type: none"> • A funkcionális stílusok és a szépirodalmi stílus jellemzői. • A műfordítás stilisztikája. 					
Ajánlott szakirodalom:					
A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:					
Megjegyzések:					
A tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató: prof. PaedDr. Kristian Benyovszky, PhD.,					
Az utolsó módosítás dátuma: 27.08.2022					
Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.					

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/TR/UFO/22	A tantárgy neve: Bevezetés a nyelvtudományba, fonetika, fonológia
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Előadás / Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 1.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: szóbeli vizsga (S) Teljes hallgatói terhelés: 100 óra Előadások és szemináriumok 52 óra + felkészülés a szemináriumokra 26 óra + önálló tanulás és felkészülés a szóbeli vizsgára 21 óra + részvétel a szóbeli vizsgán 1 óra. Előfeltételek: Alapfeltétel a felkészültség és aktív részvétel az előadásokon és szemináriumokon, egy magyar nyelvészeti folyóiratból származó tudományos tanulmány bemutatása, szemináriumi dolgozat (átfogó fonetikai, fonológiai szövegelemzés) benyújtása és a szóbeli vizsga sikeres teljesítése. Értékelés: A = 100%-95%, B = 94%-90%, C = 89%-85%, D = 84%-80%, E = 79%-70%, FX = 69%-0% .	
Oktatási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató elméleti és gyakorlati ismereteket szerez az általános nyelvészet, a fonetika és a fonológia területén. • A tanuló ismeri az alapvető nyelvészeti terminológiát és tudja használni a nyelvi forrásokat. • A tanuló képes elemezni egy szöveget fonetikai és fonológiai szempontból. • A hallgató képes a nyelvészet, a fordítástudomány területén szerzett ismeretek alkalmazására. 	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> • A nyelvtudomány tárgya, kutatási területei, segédeszközei, tudományközi kapcsolatai. • A beszéd és a nyelv mibenléte. A nyelv mint jelrendszer, a nyelvi jelek sajátosságai. • Az írásbeli és szóbeli kommunikáció sajátosságai, a kommunikáció tényezői és modelljei. • A nyelv változékonysága és állandósága. A mai magyar nyelvváltozatok (köznyelv, területi és társadalmi változatok) sajátosságai. • A nyelvek sokfélesége és osztályozása, a nyelvrokonság mibenléte. • A nyelvtudomány történeti áttekintése. • A fonetika és fonológia tárgya, kutatási területei. Beszédprodukció és beszédpercepció. • A beszédszervek funkciója a hangok képzésében. • A magánhangzók és mássalhangzók rendszere. • A hangok kapcsolódása, magán- és mássalhangzótörvények. • A beszédhibák fajtái és javítása. 	

- A beszédhangok fonetikus jelölése, a fonetikus írás fajtái.
- A szupraszegmentális tényezők (hangsúly, hanglejtés, beszédtempó, szünet) használata a beszédben.

Ajánlott szakirodalom:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

BOLLA, K. 1995. Magyar fonetikai atlasz. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

BÓNA, J. (szerk.) 2016. Fonetikai olvasókönyv. Budapest: ELTE Fonetikai Tanszék.

<https://mek.oszk.hu/17400/17433/17433.pdf>

H. BOTTYÁNYFY, É. – HORVÁTH, M. – KOROMPAY, K. – MÁTAI, M. 1980. Bevezetés az egyetemi magyar nyelvészeti tanulmányokba. Budapest: Tankönyvkiadó.

CRYSTAL, D. 1998. A nyelv enciklopédiája. Budapest: Osiris Kiadó.

<https://www.scribd.com/doc/132956173/D-Crystal-A-nyelv-enciklopediaja>

DURAND, J. – SIPTÁR, P. 1997. Bevezetés a fonológiába. Budapest: Osiris Kiadó.

FISCHER, S. 1982. A beszéd művészete. Budapest: Gondolat. <http://mek.niif.hu/04900/04951/04951.pdf>

<http://mek.niif.hu/04900/04951/04951.pdf>

GÓSY, M. 2004. Fonetika, a beszéd tudománya. Budapest: Osiris Kiadó.

<https://www.scribd.com/document/81463932/gosy-fonetika-konyv>

A. JÁSZÓ, A. (szerk.) 2007. A magyar nyelv könyve. Budapest: Trezor Kiadó.

<https://www.scribd.com/doc/125463345/A-magyar-nyelv-konyve>

KÁLMÁN, L. – TRÓN, V. 2005. Bevezetés a nyelvtudományba. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

<http://budling.hu/~kalman/course/bevezetes/kalmanTron.pdf>

KASSAI, I. 1998. Fonetika. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

KEMPELEN, F. 1989. Az emberi beszéd mechanizmusa, valamint a szerző beszélőgépének leírása. Budapest: Szépirodalmi Könyvkiadó.

KENESEI, I. (szerk.) 1989. A nyelv és a nyelvek. Budapest: Gondolat Kiadó.

<https://docplayer.hu/105308283-A-nyelv-es-a-nyelvek.html>

KISS, G. – KOHÁRI, A. 2019. Nyelvészeti kisszótár. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

KOZMÁCS, I. 2008. Ismeretek a nyelvről – nyelvészeti alapismeretek. Nitra: UKF.

KROŠLÁKOVÁ, E. – PONGÓ, S. – TELEKIOVÁ, H. 1999. Slovensko-maďarský a maďarsko-slovenský slovník jazykovedných termínov. / Magyar-szlovák és szlovák-magyar nyelvészeti terminológiai szótár. Nitra: UKF.

LADÁNYI, M. – HRENEK, É. (szerk.) 2019. Alkalmazott nyelvészeti kisszótár. Budapest: ELTE BTK.

LANSTYÁK, I. 2009. A magyar beszélt nyelv sajátosságai. Pozsony: STIMUL.

https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/kmj/Lanstyak_Istvan_Besznye.pdf

SAUSSURE, F. 1997. Bevezetés az általános nyelvészetbe. Budapest: Corvina.

TOLCSVAI NAGY, G. (szerk.) 2000. Nyelvi fogalmak kisszótára. Budapest: Korona Kiadó.

TOLCSVAI NAGY, G. (szerk.) 2017. Nyelvtan. Budapest: Osiris Kiadó.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 24.08.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: UMJL/TR/KPK/22	A tantárgy neve: Fejezetek a populáris kultúrából
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanóránban): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 2., 4., 6.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: abszolválta (A) Teljes hallgatói terhelés: 50 óra szemináriumok 26 óra + önképzés, dolgozat vagy szemináriumi munka elkészítése és bemutatása 14 óra + szemináriumi felkészülés 10 óra. Előfeltételek: aktív részvétel a szemináriumokon, rendszeres felkészülés a szemináriumi gyakorlatokra, dolgozat vagy szemináriumi dolgozat elkészítése és bemutatása. A félév során a hallgató egy színvonalas referátumot vagy szemináriumi dolgozatot készít a populáris kultúra témaköréből, s azt bemutatja (20 pont). A hallgató gyakorlati tevékenységet végez a szemináriumokon, és bemutatja eredményeit (10 pont). Nem kaphat kreditet az a hallgató, aki az általános értékelésen 21 pontnál (70%) kevesebbet ér el.	
Oktatási eredmények: A hallgatónak van áttekintése a populáris kultúra kutatásának irányadó koncepcióiról és megközelítési szempontjairól.- A hallgató ismeri a populáris irodalom és kultúra működésének alapvető mechanizmusait, műfajainak és hőseinek tipológiáját. - A hallgató képes a megszerzett elméleti és történeti ismereteket és megközelítéseket alkalmazni az irodalomtanításban.	
A tantárgy vázlat: <ul style="list-style-type: none"> • Az értékalapú kulturális oppozíciók kritikája: magas – alacsony, elit – tömeg, centrum – periféria • Populáris kultúra és irodalom a kritikák kereszttüzében • Résztvevői, archiváló és szociokulturális perspektívák a popkultúra-kutatásban • Populáris műfajok és alműfajok rendszerezései • Intertextualitás és intermedialitás a populáris kultúrában • Transzmediális világépítés a populáris kultúrában • Ismétlés, folytatás, sorozatszerűség a populáris kultúrában • A detektívtörténet kialakulása, irodalmi és filmes változatai • A populáris hősök jellemzői és típusai • A krimi kialakulása, a bűnügyi irodalom és film műfajai • A horror kialakulása, irodalmi és filmes műfajai • Rajongói kultúra és a fan fiction • Populáris irodalom és kultúra az iskolában • Egyéni prezentációk értékelése 	
Ajánlott szakirodalom:	

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:	
Megjegyzések:	
A tantárgy értékelése	
Az értékelt hallgatók száma: 0	
ABS	N
0.0	0.0
Oktató: prof. PaedDr. Kristian Benyovszky, PhD.,	
Az utolsó módosítás dátuma: 27.08.2022	
Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.	

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: UMJL/TR/KPK/22	A tantárgy neve: Fejezetek a populáris kultúrából
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanóránban): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 1., 3., 5.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: abszolválta (A) Teljes hallgatói terhelés: 50 óra szemináriumok 26 óra + önképzés, dolgozat vagy szemináriumi munka elkészítése és bemutatása 14 óra + szemináriumi felkészülés 10 óra. Előfeltételek: aktív részvétel a szemináriumokon, rendszeres felkészülés a szemináriumi gyakorlatokra, dolgozat vagy szemináriumi dolgozat elkészítése és bemutatása. A félév során a hallgató egy színvonalas referátumot vagy szemináriumi dolgozatot készít a populáris kultúra témaköréből, s azt bemutatja (20 pont). A hallgató gyakorlati tevékenységet végez a szemináriumokon, és bemutatja eredményeit (10 pont). Nem kaphat kreditet az a hallgató, aki az általános értékelésen 21 pontnál (70%) kevesebbet ér el.	
Oktatási eredmények: A hallgatónak van áttekintése a populáris kultúra kutatásának irányadó koncepcióiról és megközelítési szempontjairól.- A hallgató ismeri a populáris irodalom és kultúra működésének alapvető mechanizmusait, műfajainak és hőseinek tipológiáját. - A hallgató képes a megszerzett elméleti és történeti ismereteket és megközelítéseket alkalmazni az irodalomtanításban.	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> • Az értékalapú kulturális oppozíciók kritikája: magas – alacsony, elit – tömeg, centrum – periféria • Populáris kultúra és irodalom a kritikák kereszttüzében • Résztvevői, archiváló és szociokulturális perspektívák a popkultúra-kutatásban • Populáris műfajok és alműfajok rendszerezései • Intertextualitás és intermedialitás a populáris kultúrában • Transzmediális világépítés a populáris kultúrában • Ismétlés, folytatás, sorozatszerűség a populáris kultúrában • A detektívtörténet kialakulása, irodalmi és filmes változatai • A populáris hősök jellemzői és típusai • A krimi kialakulása, a bűnügyi irodalom és film műfajai • A horror kialakulása, irodalmi és filmes műfajai • Rajongói kultúra és a fan fiction • Populáris irodalom és kultúra az iskolában • Egyéni prezentációk értékelése 	
Ajánlott szakirodalom:	

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:	
Megjegyzések:	
A tantárgy értékelése	
Az értékelt hallgatók száma: 0	
ABS	N
0.0	0.0
Oktató: prof. PaedDr. Kristian Benyovszky, PhD.,	
Az utolsó módosítás dátuma: 27.08.2022	
Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.	

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: UMJL/TR/MPR1/22	A tantárgy neve: Fordításmódszertan 1.
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Előadás / Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 1 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 13 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 1.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Évközi értékelés (PH) Teljes hallgatói munkaterhelés: 100 óra Előadások 13 óra + szemináriumok 13 óra + felkészülés az előadásokra és szemináriumokra 26 óra + önálló tanulás 22 óra + felkészülés az írásbeli vizsgákra 26 óra. Előfeltételek: Alapfeltétel a felkészültség és a szemináriumokon való aktív részvétel, a házi feladatok elvégzése (rövid, legfeljebb 1000 karakteres szövegek fordítása), két írásbeli teszt sikeres teljesítése (70%). Nem kaphat kreditet az a hallgató, aki az általános értékelésen 70%-nál kevesebb pontot ér el. A = 100%-95%, B = 94%-90%, C = 89%-85%, D = 84%-80%, E = 79%-70%, FX = 69	
Oktatási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> - A hallgató elsajátítja a fordítástudományi alapfogalmakat és terminusokat magyarul és szlovákul. - A hallgató ismeri a fordításban használható legfontosabb eszközöket és forrásokat. - A hallgatónak áttekintése van a fordítási folyamat különböző szakaszairól, a legfontosabb nyelvtani eljárásokról és műveletekről a szlovák-magyar viszonylatban. - A hallgató képes rövid szlovák nyelvű szöveg elfogadható fordítását elkészíteni magyarra, vagy egy rövid, általános témájú szöveget (pl. meghívó, közlemény, beszámoló stb.) magyarról szlovákra. 	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> - A transzlatológia mint tudományág, a transzlatológia alapfogalmai és fogalmai - A magyar fordítástudomány fejlődése és legfontosabb személyiségei - Fordítási kompetenciák, a fordítási folyamat, a forrásszöveg elemzésének és értelmezésének fontossága - Az ekvivalencia és az invariancia kérdései a fordításban - Skopos elmélet, a fordítás funkcionális elmélete - Szótárak, enciklopédiák, nyomtatott és online források a fordítási folyamatban, a forrásokkal való munka - Nyelvi norma és fordítás, alapvető kodifikációs kézikönyvek szlovák és magyar nyelven - Norm és nyelvhasználat, a norma kérdése a pluricentrikus nyelvek esetében 	

- Fordítási stratégiák, eljárások és műveletek (nyelvtani, lexikai, stilisztikai-szemantikai, pragmatikai)
- Tipikus nyelvtani eljárások és műveletek a szlovák-magyar fordításban
- Deagentizáció szlovákul és magyarul, a szlovák passzív szerkezetek magyarra fordítása
- A jelzős szerkezetek fordításának problémái szlovák-magyar viszonylatban
- A szórend és a aktuális mondattagolás mint fordítási probléma a szlovák-magyar viszonylatban

Ajánlott szakirodalom:

A kurzus távoktatási linkje: <https://edu.ukf.sk/>

GROMOVÁ, E.: Úvod do translatológie. Nitra: UKF, 2009.

HELTAI, P.: A fordító és a nyelvi normák I. Magyar Nyelvőr 128/2004, č. 4, s. 407–434.

(<http://epa.oszk.hu/00100/00188/00036/pdf/128403.pdf>)

HELTAI, P.: A fordító és a nyelvi normák III. Magyar Nyelvőr 129/2005, č. 2, s. 165–172.

HOCHÉL, B.: Preklad ako komunikácia. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1990.

KLAUDY K.: Bevezetés a fordítás elméletébe. Budapest: Scholastica, 1999.

KLAUDY K.: Bevezetés a fordítás gyakorlatába. Budapest: Scholastica, 1999.

SZABÓMIHÁLY, G.: A főnévi alaptagú szlovák szerkezetek magyar megfelelői - fordítási és nyelvtervezési problémák. In. Tanulmányok a kétnyelvűségről III. - Bratislava : Kalligram Kiadó, 2005. S. 131-158.

SZABÓMIHÁLY, GA fordítottság jelei a szlovákiai magyar szövegekben. In. Gizella Szabómihály, István Lanstyák: Magyarok Szlovákiában VII. kötet. Nyelv. Šamorín : Fórum Kisebbségkutató Intézet, 2011, S. 273-288.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

Magyar, szlovák

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: PhDr. Gizella Szabómihály, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 07.09.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: UMJL/TR/MPR2/22	A tantárgy neve: Fordításmódszertan 2.
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Előadás / Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 5	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 2.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Évközi értékelés (PH) Teljes hallgatói munka terhelés: 125 óra Előadások 26 óra + szemináriumok 26 óra + felkészülés az előadásokra és szemináriumokra 26 óra + önálló tanulás 22 óra + felkészülés az írásbeli vizsgára 25 óra. Előfeltételek: Alapfeltétel a szemináriumokra való felkészülés és aktív részvétel, házi feladat elkészítése (rövid szövegek fordítása legfeljebb 1 800 karakter terjedelemben), sikeres teszt (70%), beszámoló készítése a szakirodalomból. Nem kaphat kreditet az a hallgató, aki az általános értékelésen 70%-nál kevesebb pontot ér el. A = 100%-95%, B = 94%-90%, C = 89%-85%, D = 84%-80%, E = 79%-70%, FX = 69%-0	
Oktatási eredmények: - A hallgató elsajátítja a reáliák fordításának elméleti alapjait és gyakorlati eljárásait, különös tekintettel a különböző típusú tulajdonnevek fordítására. - A hallgató ismeri a szlovák és a magyar nyelv közigazgatási stílus jellemző vonásait. - A hallgató tudja, hogyan kell a közigazgatási stílusra jellemző nyelvtani szerkezeteket lefordítani a célnyelvre. - A hallgató képes rövidebb közigazgatási jogi szövegek, illetve a hétköznapi közigazgatási kommunikációban előforduló szövegek fordítására.	
A tantárgy vázlat: - Alapfogalmak - A nyelvi reália fogalma, a reáliák típusai - Jellemző fordítási eljárások a szlovák-magyar viszonylatban - A különböző típusú tulajdonnevek fordítása - Internacionalizmusok és idegen kifejezések szlovák és magyar nyelven - Szakmai (közigazgatási) szövegek alapvető sajátosságai szlovák és magyar nyelven - Az adminisztratív stílus tipikus szintaktikai eszközei a szlovák és a magyar nyelvben - Előzetes kutatások és forráshasználat közigazgatási szövegek fordításában - Egyes közigazgatási szövegtípusok elemzése és fordítása szlovák nyelvből magyarra: közlemények.	

<ul style="list-style-type: none"> - Egyes közigazgatási szövegtípusok elemzése és fordítása szlovák nyelvről magyarra: felhívás. - Egyes közigazgatási szövegtípusok elemzése és fordítása szlovák nyelvből magyarra: feljegyzés - Egyes közigazgatási szövegtípusok elemzése és fordítása szlovák nyelvről magyarra: válasz panaszra - Záróteszt 					
Ajánlott szakirodalom: Távoktatás: https://edu.ukf.sk/ GROMOVÁ, E.: Úvod do translatológie. Nitra: UKF, 2009. HOCHÉL, B.: Preklad ako komunikácia. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1990. KLAUDY K.: Bevezetés a fordítás elméletébe. Budapest: Scholastica, 1999. KLAUDY K.: Bevezetés a fordítás gyakorlatába. Budapest: Scholastica, 1999. RAKŠÁNYIOVÁ, J.: Preklad ako interkultúrna komunikácia. Bratislava: AnaPress, 2005. SZABÓMIHÁLY, G.: Slovosled v slovenčine a v maďarčine z hľadiska kontrastívnej lingvistiky a translatológie (atributívne syntagmy), In. Jazyk a komunikácia v súvislostiach. - Bratislava : Univerzita Komenského, 2005. S. 131–140.					
A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv: magyar, szlovák					
Megjegyzések:					
A tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató: PhDr. Gizella Szabómihály, PhD.,					
Az utolsó módosítás dátuma: 07.09.2022					
Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.					

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/TRPSE/22	A tantárgy neve: Fordítói szakgyakorlat
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 3	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 5.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Évközi értékelés (PH) A hallgató teljes munkaterhelése: 75 óra: szemináriumok 26 óra + felkészülés a szemináriumokra 26 óra + önképzés és szemináriumi dolgozat elkészítése 23 óra. A kreditpontok megszerzéséhez: aktív részvétel a szemináriumon; előadás készítése a választott témáról (szakirolom alapján); szemináriumi dolgozat készítése - egy kiválasztott nem irodalmi szöveg szlovák/magyar/angol/német nyelvű (célszöveg: magyar vagy szlovák szöveg), 1-2 szabványoldal terjedelmű, jegyzetekkel ellátott fordítása. A = 100%-95%, B = 94%-90%, C = 89%-85%, D = 84%-80%, E = 79%-70%, FX = 69%-0%	
Oktatási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> - A hallgató ismeri az alapvető magyar és szlovák nyelvű irodalmat. - A hallgató meg tudja ítélni a gépi fordítóprogramok (Google translator, Deepl stb.) által készített fordítások alkalmasságát, ismeri az utószerkesztés (MTPE) módszereit. - A hallgató tudja, milyen forrásokat használhat a fordítás során, ismeri az alapvető fordítási eljárásokat. - A hallgató a megrendelő igényeinek megfelelően elfogadható fordítást tud készíteni. 	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> - A fordítástudomány mint tudományterület, fejlődése; a fordítás irodalmi és nyelvészeti megközelítése - A fordítás története Magyarországon és Szlovákiában - hasonlóságok és különbségek - A fordítási folyamat, a forrásszöveg elemzése és értelmezése - Az előzetes kutatás fontossága a fordítási folyamatban - Nyelvi normák és fordítás, a magyar és szlovák nyelvi normák sajátosságai - A tulajdonnevek fordításának és írásának sajátos problémái a szlovák-magyar viszonylatban (történelmi személynevek írása; településnevek, földrajzi nevek). - A szlovák és a magyar szórend és aktuális mondattagolás, az ezzel kapcsolatos fordítási problémák - A fordítás mint interkulturális kommunikáció. A szlovák-magyar történelem jelentős történelmi eseményei és eltérő értelmezésük hatása a fordításra - Online szótárak és párhuzamos internetes korpuszok, hatékony felhasználásuk lehetőségei a fordításban 	

- Gépi fordítóprogramok és alkalmazásuk a fordítási gyakorlatban
- Gépi fordítások utószerkesztése - részleges utószerkesztés és teljes utószerkesztés
- A többnyelvű weboldalak fordítása mint sajátos fordítási probléma
- Gasztronómiai szövegek fordítása

Ajánlott szakirodalom:

Távoktatás: <https://edu.ukf.sk/>

ALBERT, S.: A fordítás filozófiája. Budapest: Tinta Kiadó, 1996.

BART, I. – KLAUDY, K. (szerk.): A fordítás tudománya. Válogatás a fordításelmélet irodalmából. Budapest: Tankönyvkiadó, 1986.

BEDNÁROVÁ, K.: Rukoväť dejín prekladu na Slovensku I. (18. a 19. storočie). Bratislava: Univerzita Komenského 2015.

(https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/krom/Dejiny_prekladu_1.pdf)

BEDNÁROVÁ, K.: Rukoväť dejín prekladu na Slovensku II. (Situácia slovenského umeleckého prekladu v 20. storočí). Bratislava: Univerzita Komenského 2015.

(https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/krom/Dejiny_prekladu_2.pdf)

DOBOS Cs. et al. ed.: "Mindent fordítunk és mindenki fordít" Értékek teremtése és közvetítése a nyelvészetben. Bicske: SZAK Kiadó, 2005.

Fordítástudomány (časopis). Dostupné na: <http://alknyelvport.nytud.hu/kiadvanyok/forditastudomany>.

KÁROLY K. – FÓRIS Á. ed.: Nedw Trends in Translation Studies. In Honour of Kinga Klaudy. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2005.

KÁROLY K. – FÓRIS Á. ed.: Nyelvek találkozása a fordításban. Doktori kutatások Kladuy Kinga tiszteletére. Budapest: Eötvös Kiadó, 2010.

KLAUDY, K.: Bevezetés a fordítás elméletébe. Budapest: Scholastica, 1999.

KLAUDY, K.: Bevezetés a fordítás gyakorlatába. Budapest: Scholastica, 1999.

KLAUDY K.: Nyelv és fordítás. Válogatott fordítástudományi tanulmányok. Budapest: Tinta Könyvkiadó, 2007.

KLAUDY, K. ed.: Fordítás és tolmácsolás az ezredfordulón. Budapest: Scholastica, 2003.

MOUNIN, G.: Teoretické problémy překlada. Praha: Karolinum, 1999.

POPOVIČ, A. red.: Originál – preklad. Interpretačná terminológia. Bratislava: Tatran 1983.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar, szlovák, esetleg a szakpárosítás más nyelve (angol, német)

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: PhDr. Gizella Szabó Mihály, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 07.09.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022 A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/TR/ORT/22	A tantárgy neve: Helyesírás
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 1.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Folyamatos értékelés A hallgató összerhelése: 50 óra 26 óra szeminárium + 14 óra felkészülés a szemináriumokra + 10 óra felkészülés a tesztre Feltételek: 3 teszt ortográfiából. Az alapfeltétel a szemináriumokon való részvétel, felkészültség a szemináriumokra, 70%-os eredményesség a záróteszten. Az a hallgató, aki az összpontszámában nem éri el a 70%-ot, nem kap kreditet. Értékelés: A = 100% – 95%, B = 94% – 90%, C = 89% – 85%, D = 84% – 80%, E = 79% – 70%, FX = 69% – 0%.	
Oktatási eredmények: A hallgató elméleti és gyakorlati jártasságokra tesz szert, elsajátítja a helyesírási alapelveket. A hallgató elsajátítja a magyar nyelv helyesírását, képes felismerni és kijavítani a helyesírási hibákat a szövegben. A kurzus gyakorlatorientált. A diákok az egyes nyelvi szintek szerint sajátítják el a helyesírási ismereteket. Az alapvető módszerek a tollbamondás, a helyesírási gyakorlatok és azok bemutatása. A kurzus célja elsajátítani és bővíteni az ismereteket ortográfiából.	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> • A magyar helyesírás története. • Magyar helyesírási szótárak, gyűjtemények. • A helyesírási alapelvek elsajátítása. • Helyesírás és kiejtés. • A tulajdonnevek írása (személynevek, állatnevek, tárgynevek, földrajzi nevek, intézménynevek, márkanevek, kitüntetések, címek). • Az idegen közszavak és tulajdonnevek helyesírása. • A szavak elválasztása. • A kis és nagy kezdőbetűk írása. • Az összetett szavak. • Az írásjelek. • Helyesírási feladatok és a szabályok ellenőrzése. • Tollbamondások. 	

- A magyar és a szlovák helyesírás különbségei.

Ajánlott szakirodalom:

DEME, L. – FÁBIÁN, P. (szerk.). 1979. Helyesírási tanácsadó szótár. Budapest: Akadémiai Kiadó.

DEME, L. – FÁBIÁN, P. (szerk.). 1988. Helyesírási kézikönyvtár (HKSz). Budapest.

DEME, L. – FÁBIÁN, P.–TÓTH, E. (szerk.). 2005. Magyar helyesírási szótár. Budapest: Akadémiai Kiadó.

FÁBIÁN, P. – GRAF, R. – SZEMERE, GY. 1985. Helyesírásunk. Budapest.

HERNÁDI, S. 2000. Helyesírási önképző. Bp.: Ciceró.

KAČALA, J. 1991. Pravidlá slovenského pravopisu. Bratislava. Veda.

KUGLER, N. – LENGYEL, K. – MARKÓ, A. – MÁRTONFI, A. 2001. Helyesírási diákszótár. Budapest: Korona

LACZKÓ, K. – MÁRTONFI, A. 2004. Helyesírás. Budapest: Osiris Kiadó. (<https://www.szaktars.hu/osiris/view/laczko-krisztina-martonfi-attila-helyesirasi-szotar-osiris-diakszotar-1-2008/>).

CS. NAGY, L. 1998. Helyesírási gyakorlókönyv. Budapest: Trezor Kiadó. (<http://www.zeoma.nhely.hu/?p=4654>).

SZATHMÁRI, I. 1995. A magyar helyesírás alapjai. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

SZEMERE, GY. 1987. Hogy is írjuk? Budapest: Gondolat Kiadó.

SZENDE, A. – SZABOLCS, Á. 1972. Helyesírás lépésről lépésre. Budapest: Tankönyvkiadó. (https://mandadb.hu/tetel/253767/Helyesiras_lepesrol_lepesre).

TÓTH, E. 2017. Magyar helyesírási szótár. Budapest: Akadémiai Kiadó.

A magyar helyesírás szabályai. Budapest: AK, 1984. (<https://mek.oszk.hu/01500/01547/01547.pdf>).

A magyar helyesírás szabályai. Budapest: AK, 2015, Tizenkettedik kiadás, Új magyar helyesírás. https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/sajtoszoba/A_magyar_helyesiras_szabalyai_Valtozasok.pdf

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: Mgr. Ladislav Angyal, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 05.06.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: UMJL/TRKRU/22	A tantárgy neve: Kulturális reáliák és a műfordítás
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 3	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 6.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Folyamatos értékelés, gyakorlati jegy (PH) Teljes hallgatói terhelés: 75 óra. Szeminárium: 26 óra + önálló tanulás és szemináriumi feladatok megoldása: 39 óra + vizsgára való felkészülés: 10 óra. Előfeltételek: felkészültség és aktív részvétel a szemináriumokon . A félév során a hallgató szemináriumi dolgozatot készít és bemutatja azt. Nem kaphat kreditet az a hallgató, aki összességében 70%-nál kevesebbet ér el. A = 100%-95%, B = 94%-90%, C = 89%-85%, D = 84%-80%, E = 79%-70%, FX = 69%-0% .	
Oktatási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató azonosítja és értelmezi a kulturális reáliák különböző meghatározásait. • A hallgató ismeri a kultúrák közötti közvetítés stratégiáit. • A hallgató megfelelő elméleti ismeretekkel és gyakorlati készségekkel rendelkezik a műfordítással kapcsolatban. • A hallgató szemináriumi feladatot old meg, egy hallgatói csoport előtt bemutatja önálló kreatív munkájának eredményét: egy kiválasztott fordítás elemzését a kulturális reáliák szempontjából. 	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> • A kulturális reáliák fogalmának definíciói. • Földrajzi reáliák. • A mindennapi élet reáliái. • Társadalmi-politikai reáliák. • A reáliák fordíthatóságának lehetőségei. • Transzkripció és transliteráció. • Szókölcsönzés. • Analógiás műfordítás. • Kommentálás. • A művészi szöveg elemzése – megközelítések és eljárások. • A szépirodalmi szöveg értelmezése mitn a műfordítás alapja – munka különböző szövegfajtákkal. • Összefoglalás, teszt. 	
Ajánlott szakirodalom:	

Távoktatás esetén a kurzus elérhetősége: <https://edu.ukf.sk/>

BÁRDOSI, V. (ed.): Reáliák – A lexikológiától a frazeológiáig. Értelmezések és fordítási kérdések. Budapest, Tinta Kiadó, 2013

ELIAŠOVÁ, V.: Tvorivé písanie a možnosti jeho využitia v edukačnom procese. Bratislava, 2011.

GROMOVÁ, E.: Úvod do translatológie. Nitra, 2009.

GROMOVÁ, E.: Teória a didaktika prekladu. Nitra, 2003.

HELTAI, P.: Ekvivalencia és kulturálisan kötött kifejezések a fordításban. In: Heltai P. (ed.): Nyelvi modernizáció. Szaknyelv, fordítás, terminológia. A XVI. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus elpádásai. Gödöllő, MANYE. 2007.

KÁROLY, K. – FÓRIS, Á. (eds.): New Trends in Translation Studies. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2005

KLAUDY, K.: Bevezetés a fordítás elméletébe. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2018.

SIMON, Sh.: A kultúra és a fordítás határainak újragondolása. In: N. Kovács Tímea (ed.) A fordítás mint kulturális praxis. Pécs, Jelenkor Kiadó, 2004.

SZEGEDY-MASZÁK, M.: A megértés módozatai: fordítás és hatástörténet. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2003.

TELLINGER, D: A reáliák fordítása a fordító kulturális kompetenciája szemszögéből. Fordítástudomány, 2003/2., 58-70.

VALLÓ, Zs.: A fordítás pragmatikai dimenziói és a kulturális reáliák. Fordítástudomány.2000, 2. évf. 1. szám. 34-49.

VERMES, A.: A relevancia-elmélet alkalmazása a kultúra-specifikus kifejezések fordításának vizsgálatában. Fordítástudomány, 2004, VI./2., 5-17.

VILIKOVSKÝ, J.: Preklad ako tvorba. Bratislava, 1984.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:
magyar és szlovák nyelv

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: doc. Mgr. Anikó Tóth, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 29.08.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: UMJL/TRBUK/22	A tantárgy neve: Kétnyelvű hivatali levelezés
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 3.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Évközi értékelés (PH) Teljes hallgatói munkaterhelés: 50 óra Szemináriumok 26 óra + önképzés, felkészülés a szemináriumokra és írásbeli tesztre 24 óra. Előfeltételek: Alapvető előfeltétel a szemináriumokra való felkészülés és aktív részvétel, a házi feladatok elvégzése, két írásbeli teszt 70%-os sikerességgel történő letétele. Nem kaphat kreditet az a hallgató, aki összességében 70%-nál kevesebb pontot ér el. A = 100%-95%, B = 94%-90%, C = 89%-85%, D = 84%-80%, E = 79%-70%, FX = 69%-0% .	
Oktatási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> - A hallgató elméleti és gyakorlati ismereteket szerez a hivatalos és adminisztratív írásbeli kommunikációban használt dokumentumok szerkesztési és tartalmi vonatkozásairól - A hallgató megtanulja az adott szakterület alapvető terminológiáját szlovák és magyar nyelven. - A hallgató képes a mindennapi gyakorlatban előforduló legfontosabb irattípusok (meghatalmazás, igazolás, jegyzőkönyv, feljegyzés, ajánlat, megrendelés, reklamáció stb.) szlovák és magyar nyelven történő megírására. 	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> - Szlovák és magyar nyelvű dokumentumok szerkesztésének szabályai, szabványok - A dokumentumok tartalma szlovák és magyar nyelven; megszólítás - Természetes személyek és jogi személyek azonosító adatai hivatalos és kereskedelmi levelezésben - Vállalkozói és cégjegyzék - A magyar és szlovák hivatalos levelek és egyéb írásos dokumentumok megfogalmazásbeli különbségei - A szlovák és magyar nyelvű iratkezelés alapvető kérdései és terminológiája - Pénztári, postai és egyéb bizonylatok, iratok típusai - Egyszerű dokumentumok: igazolás/nyugta, meghatalmazás, nyilatkozat, aláírásminta , - Szervezetek belső dokumentumai: jegyzőkönyv, jelentés, körlevél, meghívó. - Jegyzőkönyvek, beszámolók az önkormányzat üléséről; határozatok alaki követelményei - Üzleti kapcsolatok létesítésére vonatkozó levelek 	

- Vásárlási és értékesítési dokumentumok: megkeresés, ajánlat, megrendelés, megrendelés visszaigazolása
- Vásárlással és értékesítéssel kapcsolatos dokumentumok: számla, reklamáció, fizetési felszólítás
- Foglalkoztatási dokumentumok: álláspályázat, önéletrajz

Ajánlott szakirodalom:

Távoktatás: <https://edu.ukf.sk/>

ĎURIŠOVÁ, H. – SEHNALOVÁ, J.: Administratíva a korešpondencia. pre 2. ročník obchodných akadémií. Bratislava: Expol Pedagogika, 2021.

FREISINGER EDÉNÉ: Levelezési ismeretek. 4. vyd. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2006.

FREISINGER EDÉNÉ: Irodai ügyvitel. 4.vyd. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2006.

JAKABNÉ DR. ZUBÁLY, A.: Az iratkészítés gyakorlata I. Nyíregyháza: Nyíregyházi Főiskola, 2011.

<https://docplayer.hu/5294184-Az-iratkeszites-gyakorlata-i.html>

JAKABNÉ DR. ZUBÁLY, A.: Az iratkészítés gyakorlata II. Nyíregyháza: Nyíregyházi Főiskola, 2012.

<https://docplayer.hu/1501051-Az-iratkeszites-gyakorlata-ii.html>

LANGER, K. – RAÁTZ, J.: Üzleti levelezés. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000.

LIŠKOVÁ-KUKULOVÁ, S.: Praktická korešpondencia pre študentov s ekonomickým zameraním, poslucháčov rekvalifikačných kurzov, podnikateľov. Bratislava: SPN, 2006.

SZABÓMIHÁLY, G.: Üzleti levelezés. Komárom: Szakképző és Felnőttképző Intézet, 2008 (Je publikácia je prístupná na EDU)

VERES G. Ügyviteli ismeretek. Nyíregyháza: Nyíregyházi Főiskola, 2011.

http://www.nyf.hu/ugyvitel/sites/www.nyf.hu.ugyvitel/files/Tananyag/Veres%20Gabriella_%C3%9Cgyviteli%20ismeretek%20jegyzet.pdf

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar, szlovák

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: PhDr. Gizella Szabómihály, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 07.09.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/TR/LES/22	A tantárgy neve: Lexikális szemantika
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Előadás / Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 3.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei:	
Oktatási eredmények:	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> • A lexikális szemantika fogalma, tárgya, kutatási területei, • Lexikográfia. A szótárak fajtái és jellemzése. Magyar–szlovák kétnyelvű szótárak. • A köznevek, tulajdonnevek, állandósult szókapcsolatok lexikális-szemantikai sajátosságai. • A magyar szókészlet eredet szerinti csoportosítása. • A szavak megoszlása az élőnyelvi használat szerint: archaizmusok és neologizmusok. • A szókészlet területi és társadalmi tagolódása. A tájszavak fajtái, a csoport- és szaknyelvek lexikájának sajátosságai. • Magyar nyelvhasználat Szlovákiában. A magyar nyelv szlovákiai változatainak jellemzői. • A jelentés, a nyelvhasználat és a nyelvi rendszer. A szófajok jelentése, szemantikai használatuk sokfélesége. • A főnév jelentése. • Az ige jelentése. • A melléknév, a határozószó, a névmás jelentése. • A poliszémia. A szinonímia. • A szavak stílusa. A jelentésváltozás. 	
Ajánlott szakirodalom: Kurz pre dištančnú formu vyučovania: https://edu.ukf.sk/ BAUKO, J. 2019. Társadalom és névhasználat. Magyar névtani kutatások Szlovákiában. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság és az ELTE BTK Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszéke. http://real.mtak.hu/99620/1/08_MN%C3%89_Bauko_Tars_es_nevhaszn_v6_korr_final_190704.pdf CRYSTAL, D. 1998. A nyelv enciklopédiája. Budapest: Osiris Kiadó. https://www.scribd.com/doc/132956173/D-Crystal-A-nyelv-enciklopediaja FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2020. Tulajdonnevek és szótárak. Budapest: ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete és a Magyar Nyelvtudományi Társaság. http://real.mtak.hu/112301/1/Tulajdonnevek_es_szotarak.pdf	

<p>HADROVICS, L. 1982. Magyar történeti jelentéstan. Rendszeres gyakorlati szókincsvizsgálat. Budapest: Akadémiai Kiadó.</p> <p>HAJDÚ, M. (szerk.) 1988. A magyar nyelv rétegződése, táji tagolódása. Budapest: Tankönyvkiadó.</p> <p>A. JÁSZÓ, A. (szerk.) 2007. A magyar nyelv könyve. Budapest: Trezor Kiadó. https://www.scribd.com/doc/125463345/A-magyar-nyelv-konyve</p> <p>KESZLER, B. 1987. A mai magyar nyelv. Budapest: Tankönyvkiadó.</p> <p>KIEFER, F. 2000. Jelentélmélet. Budapest: Corvina. https://docplayer.hu/19854797-Jelenteselmelet-kiefer-ferenc.html</p> <p>KIEFER, F. (szerk.) 2003. A magyar nyelv kézikönyve. Budapest: Akadémiai Kiadó.</p> <p>KIEFER, F. (szerk.) 2006. Magyar nyelv. Budapest: Akadémiai Kiadó.</p> <p>LANSTYÁK, I. 2000. A magyar nyelv Szlovákiában. Budapest–Pozsony: Osiris – MTA Kisebbség-kutató Műhely – Kalligram. http://real.mtak.hu/24413/1/AMagyarNyelvSzlovakiaban2000.pdf</p> <p>PETHŐ, J. 2004. Jelentéstan. Tankönyv a BA-képzés számára. Budapest: Bölcsész Konzorcium. http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Magyar/107Peth%F5/JELTANVEGLEG.pdf</p> <p>SZABÓMIHÁLY, G: – LANSTYÁK, I. (szerk.) 2011. Magyarok Szlovákiában VII. kötet. Nyelv. Somorja: Fórum Kisebbségkutató Intézet. http://mek.oszk.hu/10400/10478/10478.pdf</p> <p>TOLCSVAI NAGY, G. 2013. Bevezetés a kognitív nyelvészetbe. Budapest: Osiris Kiadó.</p> <p>TOLCSVAI NAGY, G. (szerk.) 2017. Nyelvtan. Budapest: Osiris Kiadó.</p> <p>TOLCSVAI NAGY, G. 2021. Kognitív szemantika. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó. https://www.eltereadar.hu/media/2021/04/Tolcsvai-Nagy-Gabor_Kognitiv-szemantika_WEB.pdf</p> <p>ZSEMLYEI, J. 2002. A mai magyar nyelv szókészlete és szótárai. Kolozsvár: Erdélyi Tankönyvtanács.</p>					
A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:					
Megjegyzések:					
A tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató: prof. PhD. Gábor Nagy, DrSc., doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.,					
Az utolsó módosítás dátuma: 14.02.2022					
Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.					

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/TR/SYN/22	A tantárgy neve: Magyar mondattan: egyszerű és összetett mondat
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Előadás / Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 4.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: vizsga (S) A hallgató összerhelése: 100 óra 26 óra előadás + 26 óra szeminárium + 26 óra szemináriumi felkészülés + 20 óra önképzés és vizsgafelkészülés + 2 óra vizsgán való részvétel. Előfeltételek: Szemináriumokon és írásbeli vizsgán való aktív részvétel. A félév során a hallgató házi feladat formájában elkészíti a szintaktikai elemzéseket az oktató útmutatásainak megfelelően, és leadja azokat a szemináriumokon (30 pont). A félév végén a hallgató írásbeli vizsgát tesz. (70 pont). Nem kaphat kreditet az a hallgató, akinek 70 pontnál kevesebb az összpontszáma. Osztályzatok: A = 100% - 95%, B = 94% - 90%, C = 89% - 85%, D = 84% - 80%, E = 79% - 70%, FX = 69% - 0%.	
Oktatási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató megismeri a magyar nyelv szintaktikai felépítésének és működésének alapelveit, a közlések kommunikatív típusait és a kommunikatív funkciók kifejezőeszközeinek változatosságát. • A hallgató képes lesz helyesen elemezni egy mondatot tartalmi felépítése, kommunikációs funkciója, nyelvtani és szemantikai szerkezete szempontjából. • A mondat nyelvtani és szemantikai szerkezetének tanulmányozása alapján a hallgató nemcsak a különböző alá- és mellérendelő mondatszerkezetek osztályozására lesz képes, hanem képes lesz e két szempontot alkalmazni a szövegen belüli mondat elemzésében is. • A hallgató képes lesz alkalmazni a megszerzett szintaktikai ismereteket és készségeket a fordítási folyamatban. 	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> • A mondattan tárgya és részei. A mondat és nyilatkozat. • A mondatok osztályozása. A mondatok kommunikációs funkciója. • A mondatok modalitása. A modalitás nyelvi eszközei. • A mondatok szerkezete. A szószerkezetek fajtái és jellemzői. • Az állítmány és az alany viszonya, fajtái, típusai, egyeztetésük. • A tárgy fogalma, fajtái, kifejezőeszközei, szerkezeti felépítése. • A határozók fogalma, rendszere, fajtái. Köötött és szabad határozók. • A jelző általános kérdései, a jelzőfajták áttekintése, az értelmező. 	

- Az egyszerű és az összetett mondat határsávja. Átmeneti mondat típusok.
- Az alárendelő összetett mondatok és azok osztályozási kérdései.
- Szemantikai többlettartalmat hordozó mellékmondatok.
- A mellérendelő összetett mondat fajtái és jelentése.
- A többszörösen összetett mondatok és a szövegmondattan kérdései.

Ajánlott szakirodalom:

Távoktatás esetén a kurzus elérhetősége: <https://edu.ukf.sk/>

ALBERTI, G. – MEDVE, A. 2006. Generatív grammatikai gyakorlókönyv, HEFOP Bölcsész Konzorcium, <http://mek.oszk.hu/04800/04892/04892.pdf>

CRYSTAL, D. 1998. Szintaxis, In: A nyelv enciklopédiája, Budapest: Osiris Kiadó, 124–131.

É. KISS, K. 1998. Mondattan. In: É. KISS, K. – KIEFER, F. – SIPTÁR, P. (szerk.) Új magyar nyelvtan, Budapest: Osiris Kiadó, 17–184.

GALGÓCZI, L. – VASS, L. (szerk.) 2006. A mondat: kaland: hetven tanulmány Békési Imre 70. születésnapjára, Szeged: Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó.

IMRÉNYI, A. 2017. Az elemi mondat viszonyhálózata. In: TOLCSVAI NAGY, G. (szerk.) Nyelvtan. Budapest: Osiris Kiadó, 664–760.

KÁLMÁN, L. (szerk.) 2001. Magyar leíró nyelvtan. Mondattan I., Budapest, Tinta Könyvkiadó.

KENESEI, I. (szerk.) 2011. A nyelv és a nyelvek; hatodik, javított, bővített kiadás, 6. fejezet: Mondatok. Budapest: Akadémiai Kiadó, 125–141.

KESZLER, B. – LENGYEL, K. 2009. Magyar grammatikai gyakorlókönyv, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 147–283. <https://www.scribd.com/document/329899952/Magyar-Grammatika-Gyakorlokonyv>

KESZLER, B. (szerk.) 2000. Magyar grammatika. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 347–554.

KIEFER, F. (szerk.) 1992. Strukturális magyar nyelvtan 1. kötet – Mondattan, Budapest: Akadémiai Kiadó.

KÓTYUK, I. 2007. Mondattani elemzések, Segédkönyv a magyar nyelvtan tanulmányozásához, Ungvár: PoliPrint, <http://mek-oszk.uz.ua/07800/07829/07829.pdf>

KUGLER, N. – TOLCSVAI NAGY, G. 2015. Magyar nyelv. Mondatok. Nyitra: UKF, 160–185.

KUGLER, N. 2018. Az összetett mondat, Budapest: ELTE Eötvös Kiadó. http://www.eltereader.hu/media/2018/05/Kugler_Az_osszetett_mondat_READER.pdf

LACZKÓ, K. 2001. Az alany és az állítmány viszonyáról: hozzárendelés vagy alárendelés? Magyar Nyelvőr 2001/4, 407–418.; <http://www.c3.hu/~nyelvor/period/1254/125402.htm>

MARÓTINÉ KORCHMÁROS, V. 1993: Mondattan, Szeged: JATE Press.

MEDVE, A. – FARKAS, J. – SZABÓ, V. 2010. 4x12 mondat, Iskolakultúra, Veszprém <http://mek.oszk.hu/10100/10114/10114.pdf>

P. LAKATOS, I. (szerk.) 2006. Grammatikai gyakorlókönyv (mintaelemzésekkel és segédanyagokkal), HEFOP Bölcsész Konzorcium, <http://mek.oszk.hu/04800/04891/04891.pdf>

PLÉH, Cs. 2014. A mondatmegértés folyamata, In: PLÉH, Cs. – LUKÁCS, Á. (szerk.): Pszicholingvisztika 1, Akadémiai Kiadó, Budapest, 251–285.

RÁCZ, E. – SZEMERE, Gy. 1996. Mondattani elemzések. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Károly Presinszky, PhD.,
Az utolsó módosítás dátuma: 28.08.2022
Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/TR/KSF/22	A tantárgy neve: Magyar és szlovák frazémák kontrasztív vizsgálata
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanóránban): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 1., 3., 5.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: abszolválta (A) A hallgató összterhelése: 50 óra Szemináriumok 26 óra + önképzés és prezentációkészítés 24 óra. Előfeltételek: Alapfeltétel a felkészültség és a szemináriumokon való aktív részvétel. A félév során a hallgató az oktató útmutatása alapján előadást készít egy kiválasztott kontrasztív frazeológiai témáról, és azt a szemináriumon bemutatja. Ezt a prezentációt a szemináriumi csoporton belül elemzik és értékelik (15 pont). A félév végén a hallgatók egy rövid zárótesztet is írnak (15 pont). Nem kaphat kreditet az a hallgató, aki az összesített értékelés során 70%-nál kevesebbet ér el.	
Oktatási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató megtanulja a magyar és a szlovák nyelv alapvető frazeológiai egységeinek meghatározását, osztályozását és jellemzőit, elsajátítja a komplex frazeológiai értelmezést, beleértve a frazeologizmusok szövegben való működését. • A hallgató megismerkedik a magyar és szlovák nyelv jelentős frazeológiai gyűjteményeivel, konkrét példákkal illusztrálva a kontrasztív frazeológiai egységeket. • A hallgató képes alkalmazni a kontrasztív frazeológiával kapcsolatos megszerzett ismereteket és készségeket a fordítási folyamatban. 	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> • A frazeológia mint tudomány. • A frazéma mint spontán beszédjelenség. • A frazémák expresszív értéke és érzelmi jelentése. • A frazeológiai egységek jellemzői. • A frazeológiai egységek rendszerezése. • A frazémák speciális típusai. • A frazémák szerkezete. • A frazémák eredete és változásai. • Frazeológiai egységek kontrasztív vizsgálata. • Magyar frazeológiai gyűjtemények, szótárak. • Szlovák frazeológiai gyűjtemények, szótárak. 	

- Kétnyelvű frazeológiai gyűjtemények, szótárak.
- Rövid záró teszt és a referátumok értékelése.

Ajánlott szakirodalom:

Távoktatás esetén a kurzus elérhetősége: <https://edu.ukf.sk/>

BÁRDOSI, V. – HESSKY, R. 1992. Frazeológiai egységek szótári leírásának kérdései. Filológiai Közlöny, 3–4., 103–113.

BÁRDOSI, V. 2012. Magyar szólások, közmondások adatbázisa. 14000 szólás, közmondás, helyzetmondat magyarázata stilisztikai jelzéssel, a típus feltüntetésével, fogalomkörü szómutatóval. Budapest: Tinta Könyvkiadó. https://baranyilaszlozsolt.com/pciskola/TAMOP-4_2_5-09_Magyar_szolasok_kozmondasok_adatbazisa.pdf

BÁRDOSI, V. 2015. Szólások, közmondások eredete. Frazeológiai etimológiai szótár. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

Bratislava – Praha: SPN.

FORGÁCS, T. 2007. Bevezetés a frazeológiába. A szólás- és közmondáskutatás alapjai. Budapest: Tinta Kiadó.

HABOVŠTIAKOVÁ, K. – KROŠLÁKOVÁ, E. 1996. Frazeologický slovník. Človek a príroda vo frazeológii. 1. vyd. Bratislava: Veda.

MARGALITS, E. 1897. Magyar közmondások és közmondásszerű szólások. Budapest: Kókai. <https://mek.oszk.hu/09100/09112/html/0003/tartalomjegyzek.html>

MLACEK, J. 1984. Slovenská frazeológia. 2. vyd. Bratislava: SPN.

MLACEK, J. 2001. Tvary a tváre frazém v slovenčine. Bratislava: Stimul.

O. NAGY, G. 1966. Magyar szólások és közmondások. Budapest: Gondolat Kiadó.

SMIEŠKOVÁ, E. – SIMOVÁ, E. 1981–1984. Szlovák-magyar frazeológiai szótár: Slovensko-maďarský frazeologický slovník. Magyar-szlovák frazeológiai szótár: Maďarsko-slovenský frazeologický slovník.

SMIEŠKOVÁ, E. 1988. Malý frazeologický slovník. Bratislava: SPN.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

ABS	N
0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Károly Presinszky, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 28.08.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/TR/KSF/22	A tantárgy neve: Magyar és szlovák frazémák kontrasztív vizsgálata
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanóránban): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 2., 4., 6.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: abszolválta (A) A hallgató összterhelése: 50 óra Szemináriumok 26 óra + önképzés és prezentációkészítés 24 óra. Előfeltételek: Alapfeltétel a felkészültség és a szemináriumokon való aktív részvétel. A félév során a hallgató az oktató útmutatása alapján előadást készít egy kiválasztott kontrasztív frazeológiai témáról, és azt a szemináriumon bemutatja. Ezt a prezentációt a szemináriumi csoporton belül elemzik és értékelik (15 pont). A félév végén a hallgatók egy rövid zárótesztet is írnak (15 pont). Nem kaphat kreditet az a hallgató, aki az összesített értékelés során 70%-nál kevesebbet ér el.	
Oktatási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató megtanulja a magyar és a szlovák nyelv alapvető frazeológiai egységeinek meghatározását, osztályozását és jellemzőit, elsajátítja a komplex frazeológiai értelmezést, beleértve a frazeologizmusok szövegben való működését. • A hallgató megismerkedik a magyar és szlovák nyelv jelentős frazeológiai gyűjteményeivel, konkrét példákkal illusztrálva a kontrasztív frazeológiai egységeket. • A hallgató képes alkalmazni a kontrasztív frazeológiával kapcsolatos megszerzett ismereteket és készségeket a fordítási folyamatban. 	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> • A frazeológia mint tudomány. • A frazéma mint spontán beszédjelenség. • A frazémák expresszív értéke és érzelmi jelentése. • A frazeológiai egységek jellemzői. • A frazeológiai egységek rendszerezése. • A frazémák speciális típusai. • A frazémák szerkezete. • A frazémák eredete és változásai. • Frazeológiai egységek kontrasztív vizsgálata. • Magyar frazeológiai gyűjtemények, szótárak. • Szlovák frazeológiai gyűjtemények, szótárak. 	

- Kétnyelvű frazeológiai gyűjtemények, szótárak.
- Rövid záró teszt és a referátumok értékelése.

Ajánlott szakirodalom:

Távoktatás esetén a kurzus elérhetősége: <https://edu.ukf.sk/>

BÁRDOSI, V. – HESSKY, R. 1992. Frazeológiai egységek szótári leírásának kérdései. Filológiai Közlöny, 3–4., 103–113.

BÁRDOSI, V. 2012. Magyar szólások, közmondások adatbázisa. 14000 szólás, közmondás, helyzetmondat magyarázata stilisztikai jelzéssel, a típus feltüntetésével, fogalomköri szómutatóval. Budapest: Tinta Könyvkiadó. https://baranyilaszlozsolt.com/pciskola/TAMOP-4_2_5-09_Magyar_szolasok_kozmondasok_adatbazisa.pdf

BÁRDOSI, V. 2015. Szólások, közmondások eredete. Frazeológiai etimológiai szótár. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

Bratislava – Praha: SPN.

FORGÁCS, T. 2007. Bevezetés a frazeológiába. A szólás- és közmondáskutatás alapjai. Budapest: Tinta Kiadó.

HABOVŠTIAKOVÁ, K. – KROŠLÁKOVÁ, E. 1996. Frazeologický slovník. Človek a príroda vo frazeológii. 1. vyd. Bratislava: Veda.

MARGALITS, E. 1897. Magyar közmondások és közmondásszerű szólások. Budapest: Kókai. <https://mek.oszk.hu/09100/09112/html/0003/tartalomjegyzek.html>

MLACEK, J. 1984. Slovenská frazeológia. 2. vyd. Bratislava: SPN.

MLACEK, J. 2001. Tvary a tváre frazém v slovenčine. Bratislava: Stimul.

O. NAGY, G. 1966. Magyar szólások és közmondások. Budapest: Gondolat Kiadó.

SMIEŠKOVÁ, E. – SIMOVÁ, E. 1981–1984. Szlovák-magyar frazeológiai szótár: Slovensko-maďarský frazeologický slovník. Magyar-szlovák frazeológiai szótár: Maďarsko-slovenský frazeologický slovník.

SMIEŠKOVÁ, E. 1988. Malý frazeologický slovník. Bratislava: SPN.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

ABS	N
0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Károly Presinszky, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 28.08.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/TR/ MORF/22	A tantárgy neve: Morfológia (szófajtan, szóalaktan)
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Előadás / Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 2.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: szóbeli vizsga (S) Teljes hallgatói terhelés: 100 óra Előadások (26) és szemináriumok (26) 52 óra + felkészülés a szemináriumokra 16 óra + szemináriumi dolgozat elkészítése 10 óra + önképzés, felkészülés a szóbeli vizsgára 22 óra. Előfeltételek: Alapfeltétel az előadásokon és szemináriumokon való felkészültség és aktív részvétel, egy szemináriumi dolgozat (a szöveg átfogó morfológiai elemzése) benyújtása és a szóbeli vizsga sikeres teljesítése.	
Oktatási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató elméleti és gyakorlati ismereteket szerez a morfológia területén. • A hallgató elsajátítja a morfológia nyelvészeti terminológiáját. • A tanuló képes elemezni egy szöveget morfológiai szempontból, meg tudja határozni a szófaji besorolást és a szavak morfémáit. • A hallgató képes a megszerzett ismereteket a nyelvészet területén és a tanítási folyamatban alkalmazni. 	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> • A szófajtan és szóalaktan fogalma, kutatási területei. • A szófaj fogalma. A szófaji besorolás kritériumai és problémái. • Szófaji osztályozások a magyar nyelvben. A lexikai és aktuális szófajok. • Az ige jelentése, mondatbeli szerepe, alaki viselkedése, fajtái. • A főnév, melléknév, számnév, névmás jelentése, mondatbeli szerepe, alaki viselkedése, fajtái. • A határozószók, igenevek, indulatszók jelentése, mondatbeli szerepe, alaki viselkedése, fajtái. • A viszonyszók rendszere. A névelő, névutó, igekötő, segédige, kötőszó, partikula jelentése, mondatbeli szerepe, alaki viselkedése, fajtái. • A morfémák osztályozása. A tövek és toldalékok rendszere. A morfémák kapcsolódási rendje. • A tőtípusok: egy- és többalakú tövek. Ige- és névszótövek. • A szóképzés. A képzők funkciója és jelentése. Ige- és névszóragozás. Az igék és névszók jelei. • A szóösszetétel fogalma, jellemzői. Az összetett szavak grammatikai csoportosítása. 	

- Ritkább szóalkotási módok.
- Szövegek szófajtnai és alaktani elemzése.

Ajánlott szakirodalom:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

BAUKO, J. 2009. Ragadványnev-vizsgálatok kétnyelvű környezetben. Négy szlovákiai magyar település ragadványnévrendszere. Nyitra–Budapest: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem – Magyar Nyelvtudományi Társaság.

BENKŐ, L. 1984. A magyar fiktív (passzív) tövű igék. Budapest: Akadémiai Kiadó.

DOBSONYI, S. – HANGAY, Z. – NAGY, K. 2003. Szófajtnai elemzések. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

CSERNICKSKÓ, I. – KARMACSI, Z. 2008. Szófajtnai és morfológia. Beregszász: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola.

<https://www.kmf.uz.ua/hun114/images/konyvek/>

Csernicsko_Karmacsi_Szofajtnai_es_morfologia.pdf

A. JÁSZÓ, A. (szerk.) 2007. A magyar nyelv könyve. Budapest: Trezor Kiadó.

<https://www.scribd.com/doc/125463345/A-magyar-nyelv-konyve>

KESZLER, B. (szerk.) 2000. Magyar grammatika. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

KESZLER, B. – LENGYEL, K. 2002. Kis magyar grammatika. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

KESZLER, B. – LENGYEL, K. 2009. Magyar grammatikai gyakorlókönyv. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. <https://www.scribd.com/document/329899952/Magyar-Grammatika-Gyakorlokonyv>

KISS, G. – KOHÁRI, A. 2019. Nyelvészeti kisszótár. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

KROŠLÁKOVÁ, E. – PONGÓ, S. – TELEKIOVÁ, H. 1999. Slovensko-maďarský a maďarskoslovenský

slovník jazykovedných termínov. / Magyar–szlovák és szlovák–magyar nyelvészeti terminológiai szótár. Nitra: UKF.

LADÁNYI, M. – HRENEK, É. (szerk.) 2019. Alkalmazott nyelvészeti kisszótár. Budapest: ELTE BTK.

P. LAKATOS I. 2006. Grammatikai gyakorlókönyv (mintaelemzésekkel és segédanyagokkal). Budapest: Bölcsész Konzorcium. <https://mek.oszk.hu/04800/04891/04891.pdf>

RÁCZ, E. – SZATHMÁRI, I. (szerk.) 1989. Tanulmányok a mai magyar nyelv szófajtnai és alaktana köréből. Budapest: Tankönyvkiadó.

T. SOMOGYI, M. 2000. Toldalékrendszerezésünk vitás kérdései. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

TOLCSVAI NAGY, G. (szerk.) 2000. Nyelvi fogalmak kisszótára. Budapest: Korona Kiadó.

TOLCSVAI NAGY, G. (szerk.) 2017. Nyelvtan. Budapest: Osiris Kiadó.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 24.08.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: UMJL/TR/UMK/22	A tantárgy neve: Műfordítás a magyar irodalomtörténetben
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Előadás / Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanóránban): Hetente: 2 / 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 4.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Vizsga (S) Hallgatói terhelés: 100 óra Előadások: 26 óra + szemináriumok: 26 óra + minőségi szemináriumi dolgozat elkészítése: 12 óra + kijelölt művek elolvasása: 14 óra + vizsgára való felkészülés: 21 óra + szóbeli vizsga: 1 óra = 100 óra Előfeltételek: Az előadásokon és szemináriumokon való részvétel, a minőségi szemináriumi dolgozat elkészítése és a szóbeli vizsga letétele. Értékelés: A = 100%-95%, B = 94%-90%, C = 89%-85%, D = 84%-80%, E = 79%-70%, FX = 69%-0% .	
Oktatási eredmények: - A hallgató fejleszti ismereteit a műfordítás történetéről a magyar irodalom kontextusában. A hallgató rendelkezik megfelelő irodalomtörténeti és fordítástörténeti elméleti ismeretekkel, képes elhelyezni egy adott szerzőt vagy irodalmi csoportot a vonatkozó korszakban, ismeri a magyar irodalom és a fordítás irodalmi kapcsolatait és kontextuális összefüggéseit. - A hallgató elemzi az egyes szerzőkről, fordítókról és munkásságukról szóló információkat, képes azonosítani munkásságuk sajátosságait, miközben gyakorlatilag saját (eredeti) szöveget alkot, felhasználva a kijelölt téma kapcsán szerzett ismereteket. A hallgató magas fokú elemző és szintetizáló ismeretekről tesz tanúbizonyságot, fejleszti értelmező készségét az irodalmi fordításokkal való munka során, képes forrásanyagokkal dolgozni, és elsajátítja a helyes idézés normáit. - A hallgató fejlett kommunikációs-pragmatikai készségekkel rendelkezik szemináriumi munkájának bemutatásában, azaz képes szakmai szinten bemutatni kutatásának eredményeit és vitát vezetni a választott témáról. - A hallgató kész a gyakorlatban, saját alkotói tevékenységében alkalmazni a megszerzett ismereteket.	
A tantárgy vázlata: - A fordítás eredete. Latin nyelvű középkori egyházi irodalom. A latin és a magyar nyelv kapcsolata. A magyar nyelv legkorábbi írásos emlékei latin nyelvű szövegekben. Elszigetelt nyelvmemlékek. Szó szerinti fordítás, akkomodáció, kompiláció.	

- A fordítás szerepe és céljai a reneszánsz és a reformáció idején. Az első bibliafordítási kísérletek. Rotterdami Erasmus elveinek alkalmazása az első magyar bibliafordításokban: Komjáti Benedek, Pesti Gábor, Sylvester János. Heltai Gáspár és az első közös fordítási kísérlet. A vizsolyi Biblia. Az első pragmatikai adaptáció a magyar nyelvben: Bornemissza Péter: Elektra.
- Fordítási stratégiák és gyakorlatok a későreneszánsz és a manierizmus idején. Szenci Molnár Albert zsoltárai.
- A fordítói gondolkodás a barokk korban. Káldi György bibliafordítása. Pázmány Péter fordításai és fordításfelfogása. A korai nevezéktan a magyar nyelvben: Apáczai Csere János lexikona.
- Kultúra, irodalom, fordítások a rokokó és a felvilágosodás korában.
- A fordítás eszméje a felvilágosodás idején. Az első magyar fordításelmélet: Batsányi János. Vita a fordítás szabályairól: Batsányi János és Péczeli József.
- Nyelvi kultúra és fordítási viták a 19. század elején. Kazinczy Ferenc és a nyelvújítás. Irodalom és fordítás a klasszicizmus idején.
- A magyar dráma megteremtése, a különböző fordítási elvek konfliktusai a Shakespeare-fordítások kapcsán, a fordítás a nemzeti színház szolgálatában.
- A fordításról való gondolkodás és a fordítói gyakorlat átalakulása a 19. században. Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor és Arany János fordítási munkája. A műfordítás uralkodó elvei a 19. század második felében. Szász Károly munkássága.
- A műfordítás helye a Nyugat költőinek munkásságában.
- Babits Mihály és Kosztolányi Dezső fordítói munkássága és fordítási elvei.
- Válogatás a Nyugat 2. és 3. generációjának műfordításaiból.
- Műfordítás a 20. század második felében és napjainkban.

Ajánlott szakirodalom:

- E-learning portál/Vzdelávaci portál UKF v Nitre: <https://edu.ukf.sk/>
- AJTAY-HORVÁTH, M.: Babits Mihály műfordítás-szemlélete, *Filológiai Közlemények*, 2003/1, 61-70.
- ÁCS, P.: Paracletus. A Mester és tanítványa: Erasmus és Komjáti Benedek, *Acta Historiae Litterarum Hungaricum* č. 30 (2011), s. 5-17.
- http://acta.bibl.u-szeged.hu/1093/1/hist_litt_hung_030_005-017.pdf
- Benő, A.: Fordítási elvek a XIX. században. In: Egyed E. (szerk.) „Szabadon fordította...” Fordítások a magyar színháztörténet céljaira a XVIII-XIX. században. Kolozsvár, Scientia, 2003, 7-34.
- BURJÁN, M.: A fordításról való gondolkodás Magyarországon a XVI-XVII. században, *Fordítástudomány* 5., 2003/1, 18-43.
- GINTLI, T.: Magyar irodalom. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2010.
- JAKOVITS, L. – ORLOVZSKY, G.: A magyar irodalom története: a kezdetektől 1800-ig. Budapest: Gondolat Kiadó, 2008.
- KOVÁCS, S. I. (ed.): Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalomból I.: késő-reneszánsz, manierizmus és kora-barokk. 2. kiad. Budapest: Osiris Kiadó, 2003.
- KOVÁCS, S. I. (ed.): Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalomból II.: barokk és késő-barokk, rokokó. 2. kiad. Budapest: Osiris Kiadó, 2003.
- MADAS, E.: A szóbeliség és az írásbeliség határán: A kezdetektől a XIV. század elejéig, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debreceni Egyetem, 2002: <https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/101437/CSK025.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Lukácsy, S.: Pázmány fordítói elvei és gyakorlata, *Irodalomtörténeti Közlemények*, XCIV. évf. 1990/1, 1-19.
- PENKE, O.: Fordításelméleti gondolatok és fordítási gyakorlatok a magyar felvilágosodásban, *Irodalomtörténet*, 2003/1, 41-56.
- POLGÁR, A.: A műfordítástörténet-írás dilemmái, *Irodalmi Szemle*, Irodalmi Szemle, 2010/9:

<https://irodalmiszemle.sk/2010/09/polgar-aniko-a-forditastortenet-iras-dilemmai/>
TARNAI, A. – CSETRI, L.: A magyar kritika évszázadai I. Rendszerek, a kezdetektől a romantikáig, Budapest, 1981.
SZELE, B.: A magyar Shakespeare-fordítás története. Műfordítás-elméleti áttekintés 1785-től 2005-ig, Fordítástudomány 8., 2006/2, 78-94.
https://www.epa.hu/04100/04125/00004/pdf/EPA04125_forditastudomany_2006_2_078-094.pdf
TARNAI, A.: A Magyar nyelvet írni kezdik: Irodalmi gondolkodás a középkori Magyarországon, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1984, 2010/9:
Tarnai A., Csetri L. (szerk.): A magyar kritika évszázadai. Rendszerek. A kezdetektől a romantikáig. Budapest, Szépirodalmi Könykiadó, 1981, 307-308
TÓTH, A.: Fejezetek a 20. század első felének magyar irodalmából. Nitra: UKF, 2015.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

Megjegyzések:

magyar és angol nyelv

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: dr hab. PaedDr. Žofia Bárcziová, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 05.09.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/TRJVT/22	A tantárgy neve: Nyelvcsaládok és nyelvtípusok
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 5.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Teljes hallgatói terhelés: 52 óra Szeminárium 26 óra + önképzés és szemináriumi felkészülés 26 óra. Előfeltételek: Alapfeltétel a felkészülés és a szemináriumokon való aktív részvétel, valamint a 70%-os sikerességű záróvizsga. Nem kaphat kreditet az a hallgató, aki az általános értékelésen 70%-nál kevesebb pontot ér el.	
Oktatási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> - A hallgató tájékozódik az általános és összehasonlító nyelvészet tárgyában, módszertanában, áttekintést kap a nyelv eredetéről és a világ nyelveinek változatosságáról. - A hallgató ismeri a világ nyelveinek kategorizálási elméleteit. - A hallgató képes az elméleti ismereteket a gyakorlatban alkalmazni, azaz képes a világ nyelveinek genetikai, tipológiai és areális szempontból történő kategorizálására. 	
A tantárgy vázlata:	
Ajánlott szakirodalom: Kurz pre dištančnú formu vyučovania: https://edu.ukf.sk/ CLAKSON, J.: Indo-European Linguistics. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. CRYSTAL, D.: A nyelv enciklopédiája. Budapest: Osiris, 1998. ČERNÝ, J.: Dějiny lingvistiky. Olomouc: Votobia, 1996. FODOR, I.: A világ nyelvei. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1999. GENZOR, J.: Jazyky sveta: história a súčasnosť. Bratislava: Lingea, 2015. GODDARD, C.: The languages of east and Southeast Asia. New York: Oxford University Press, 2005. JOHANSSON, S.: A nyelv eredetéről. Budapest: Európa Kiadó, 2021. KENESEI, I.: A nyelv és a nyelvek. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1995. McMAHON, A. – McMAHON, R.: Language Classification by numbers. New York: Oxford University Press, 2005. NANOVSZKY, G. (ed.): Nyelvrokonaink. Budapest: Teleki László Alapítvány, 2000. SONG, J.: Linguistic Typology. New York: Routledge. 2001. THURGOOD, G. – LAPOLLA, R. (eds.): Sino-Tibetan Languages. New York: Routledge, 2006.	

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv: magyar, szlovák, angol					
Megjegyzések:					
A tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató: dr hab. Dr. István Kozmács, PhD.,					
Az utolsó módosítás dátuma: 29.08.2022					
Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.					

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/TRJKU/22	A tantárgy neve: Nyelvművelés
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanóránban): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 2.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: folyamatos értékelés (PH) A hallgató összerhelése: 50 óra Szemináriumok 26 óra + önképzés és felkészülés a folyamatos értékelésre 24 óra. Előfeltételek: Az alapvető előfeltételek a szemináriumokon való felkészültség és aktív részvétel, az értékelt szóbeli és írásbeli prezentációk sikeressége, valamint a 70%-os sikeresség a záró teszten. Nem kaphat kreditet az a hallgató, aki az összesített értékelésben 70%-nál kevesebbet szerzett. Osztályzatok: A = 100%-95%, B = 94%-90%, C = 89%-85%, D = 84%-80%, E = 79%-70%, FX = 69%-0%.	
Oktatási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> A hallgató megismeri a magyar köznyelv elveinek és normájának általános jellemzését és magyarozatát. A hallgató felismeri a magyar nyelv standard és nem standard nyelvi jelenségeit. Értékeli a nyelvi kifejezéseket a nyelvművelés és a nyelvi norma szempontjából. A hallgató képes érett, igényes magyar nyelvű szövegeket alkotni. A hallgató különbséget tesz a különböző kommunikációs helyzetek között a nyelvi eszközök megválasztásában. A hallgató képes a megszerzett ismereteket és készségeket alkalmazni a fordítási folyamatban. 	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> A nyelvművelés és a nyelvi tudatosság. A magyar nyelvművelés története. A magyar nyelv standard és szubstandard változatai. A nyelvi norma, a nyelvhasználat és a nyelvi kodifikáció. A standard és a magyar nyelvjárások viszonya. Magyar nyelv és az idegen szavak. Nyelvpolitika és nyelvtörvények Magyarországon. A szlovákiai magyar nyelv helyzete. A nyelvhasználat gondozása. Nyelvművelő folyóiratok. Nyelvművelés és helyes kiejtés. Nyelvművelés és az írott nyelvhasználat. Nyelvművelés a médiában és az interneten. 	

- Záró teszt és értékelés.

Ajánlott szakirodalom:

Távoktatás esetén a kurzus elérhetősége: <https://edu.ukf.sk/>

BALÁZS, G. – TAKÁCS, Sz. 2009. Bevezetés az antropológiai nyelvészetbe. Celldömölk – Budapest: Paul Westermann-Phare.

BENCZIK, V. 2004. Az Európai Unió nyelvi dilemmái. A többnyelvű Európa. In: BAKONYI, I. – NÁDAI, J. szerk. Győr, 94–101.

CSERNUSNÉ ORTUTAY, K. – FORINTOS, É. szerk. 2000. Nyelvi jogok. Nyelv, Politika, Oktatás 3. kötet. Veszprém: Veszprémi Egyetemi Kiadó.

É. KISS, K. 2004. Anyanyelvünk állapotáról. Budapest: Osiris Kiadó.

Édes Anyanyelvünk, az Anyanyelvápolók Szövetsége folyóirata: <http://anyanyelvapolo.hu/edes-anyanyelvunk/>

FÁBIÁN, P. – LŐRINCZE, L. 1999. Nyelvművelés. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

GEREBEN, F. 1999. Identitás, kultúra, kisebbség. Budapest: Osiris K. – MTA Kisebbségkutató Intézet, 44–60; 84–100.

GRÉTSY, L. – KEMÉNY G. szerk. 1996. Nyelvművelő kézisztár. Budapest: Auktor Kiadó.

H. VARGA, GY. 2001. Kommunikációs ismeretek. Budapest: Hungarovox Kiadó.

HYMES, D. 1988. A nyelv és a társadalmi élet kölcsönhatásának vizsgálata. In: PLÉH, Cs. – SIKLAI, I. – TERESTYÉNI, T. vál. és szerk. 1988. Nyelv, kommunikáció cselekvés. Budapest: Tankönyvkiadó, 86–133.

JAKAB, I. 1998. Nyelvünkről önmagunkért. Bratislava: Kalligram.

KEMÉNY, G. szerk. 1993. Normatadat–nyelvi norma. Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézete.

KISS, J. – SZÜTS L. szerk. 1988. A magyar nyelv rétegződése I–II. Budapest: Akadémiai Kiadó.

KISS, J. 1994. Magyar anyanyelvűek – magyar nyelvhasználat. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

KONTRA, M. szerk. 2003. Nyelv és társadalom a rendszerváltáskori Magyarországon. Budapest: Osiris Kiadó.

NAGY, S. I. szerk. 2006. Interkulturális kommunikáció: nyelvi és kulturális sokszínűség Európában. Budapest: ELTE BTK, MTA, 8–28.

KURTÁN, ZS. 2003. Szakmai nyelvhasználat. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

MINYA, K. 2006. Rendszerváltás – normaváltás. A magyar nyelvművelés története 1989-től napjainkig. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához sorozat. Budapest: Tinta Kiadó.

Nádasdy Ádám nyelvművelő írásai, modern talking (& cetera): http://seas3.elte.hu/delg/publications/modern_talking/index.html

NÁDASDY, Á. 2003. Ízlések és szabályok. Budapest: Magvető.

TOLCSVAI NAGY, G. 1998. A nyelvi norma. Budapest: Akadémiai Kiadó.

ZIMÁNYI, Á. 1999. Nyelvhelyesség. Eger: EKTF Líceum Kiadó.

ZIMÁNYI, Á. 1999. Nyelvhelyességi gyakorlókönyv. Eger: EKTF Líceum Kiadó.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Károly Presinszky, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 28.08.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/TR/ ONOM/22	A tantárgy neve: Névtan és fordítás
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanóránban): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 1., 3., 5.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: abszolválta (A) Teljes hallgatói terhelés: 50 óra Szemináriumok 26 óra + egy névtani tanulmány bemutatásának előkészítése 6 óra + a szemináriumi záródolgozat elkészítése 18 óra. Előfeltételek: Alapfeltétel a szemináriumokon való felkészültség és aktív részvétel, egy előadás bemutatása, valamint egy onomasztika témájú szemináriumi záródolgozat készítése a hallgató saját kutatásai alapján.	
Oktatási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató ismereteket szerez a helyneves kutatási módszerekről, gyakorlati ismereteket szerez az onomasztika területén, megtanul a történelmi térképekkel dolgozni, és képes a földrajzi nevek lokalizációjára. • A hallgató ismeri az onomasztikai kutatás eljárásait, a heurisztikus kutatás módszereit és forrásait. • A hallgató készen áll saját onomasztikai kutatásokat végezni. • A hallgató képes a megszerzett ismereteket a nyelvészet területén alkalmazni, elemezni a fordítások típusait a nyelv propriális szférájában. 	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> • A névtan a tudományok rendszerében. Az onomasztika elméleti kérdései. • A névtudomány kutatási területei. • A tulajdonnevek kutatásának módszerei. • Nevek és szótárak. • A tulajdonnevek fordítása. • Tulajdonnév-használat szlovák–magyar kétnyelvű környezetben. • A tulajdonnevek rendszere és fajtái. • Hivatalos és nem hivatalos személynevek. • A helynevek rendszere. • A krématonimák rendszere. • Kétnyelvű névszemiotikai tájkép. 	

- A névtani szemináriumi munka prezentálása a hallgató kutatásai alapján.

Ajánlott szakirodalom:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

BAUKO, J. 2009. Ragadvány-név-vizsgálatok kétnyelvű környezetben. Négy szlovákiai magyar település ragadvány-névrendszere. Nyitra–Budapest: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem – Magyar Nyelvtudományi Társaság.

BAUKO, J. 2015. Bevezetés a szocioonomasztikába. Nyitra: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem. <http://real.mtak.hu/27485/7/Bauko%20J%C3%A1nos-Bevezet%C3%A9s%20a%20szocioonomasztik%C3%A1ba.pdf>

BAUKO, J. 2019. Társadalom és névhasználat. Magyar névtani kutatások Szlovákiában. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság és az ELTE BTK Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszéke. http://real.mtak.hu/99620/1/08_MN%C3%89_Bauko_Tars_es_nevhaszn_v6_korr_final_190704.pdf

BAUKO, J. – BENYOVSZKY, K. (szerk.) 2013. Tulajdonnevek a fordítás és a kétnyelvűség kontextusában. Nyitra: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem.

BAUKO, J. – BENYOVSZKY, K. (szerk.) 2014. A nevek szemiotikája. Nyitra–Budapest: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem – Magyar Szemiotikai Társaság.

BÖLCSKEI, A. – FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2017. Magyar és nemzetközi névtani terminológia. Hungarian and International Onomastic Terminology. Uppsala–Budapest: International Council of Onomastic Sciences – Magyar Nyelvtudományi Társaság.

https://edit.elte.hu/xmlui/static/pdfs/web/viewer.html?file=https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/34318/HunIntOnomTerm2017_withCover.pdf?sequence=1&isAllowed=y

FARKAS, T. 2009. Családnév-változtatások Magyarországon. Nyelvtudományi Értekezések 159. Budapest: Akadémiai Kiadó.

FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2015. Magyar névkutatás a 21. század elején. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság – ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet. <https://mek.oszk.hu/14700/14775/14775.pdf>

FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2020. Tulajdonnevek és szótárak. Budapest: ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete és a Magyar Nyelvtudományi Társaság. http://real.mtak.hu/112301/1/Tulajdonnevek_es_szotararak.pdf

FEHÉRTÓI, K. 2004. Árpád-kori személynévtár. Budapest: Akadémiai Kiadó.

FERCSIK, E. – RAÁTZ, J. 2009. Keresztnevek enciklopédiája. A leggyakoribb női és férfinevek. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/8866/Keresztnevek_enciklopediaja.pdf?sequence=1&isAllowed=y

N. FODOR, J. 2010. Személynevek rendszere a kései ómagyar korban. A Felső-Tisza-vidék személyneveinek nyelvi elemzése (1401–1526). Magyar Névtani Értekezések 2. Budapest: ELTE. http://nfodorj.web.elte.hu/index_elemei/0_NFJ_szn%20rendszere_vegl_abras_szimpla_szines.pdf

B. GERGELY, P. 1977. A kalotaszegi magyar ragadványnevek rendszere. Bukarest: Kriterion Kiadó.

GYÖRFFY, E. 2018. Helynév-szociológia. A Magyar Névarchívum Kiadványai 47. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó. <https://mek.oszk.hu/18600/18676/18676.pdf>

HAJDÚ, M. 1974: Magyar becézőnevek. Budapest: Akadémiai Kiadó.

HAJDÚ, M. 2003. Általános és magyar névtan. Budapest: Osiris Kiadó.

HAJDÚ, M. 2010. Családnévek enciklopédiája. Leggyakoribb mai családneveink. Budapest: Tinta Könyvkiadó. https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/8871/Csaladnevek_enciklopediaja.pdf?sequence=1

HOFFMANN, I. 1993. Helynevek nyelvi elemzése. Debrecen: Debreceni Egyetem.

<https://mnytud.arts.unideb.hu/sorozat/helynev/hnnyel.pdf>
 Strana: 3
 HOFFMANN, I. 2003. Magyar helynévkutatás 1958–2002. A Magyar Névarchívum Kiadványai 7. Debrecen: A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. <https://mek.oszk.hu/01700/01700/01700.pdf>
 HOFFMANN, I. – RÁCZ, A. – TÓTH, V. 2018. Régi magyar helynévadás. A korai ómagyar kor helynevei mint a magyar nyelvtörténet forrásai. Budapest: Gondolat Kiadó.
 KÁLMÁN, B. 1989. A nevek világa. Debrecen: Csokonai Kiadó.
 KÁZMÉR, M. 1993. Régi magyar családnevek szótára. XIV–XVII. sz. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság.
 KISS, L. 1998. Földrajzi nevek etimológiai szótára. I–II. Budapest: Akadémiai Kiadó.
 MEZŐ, A. 1982. A magyar hivatalos helységnévadás. Budapest: Akadémiai Kiadó.
 NÉVTANI ÉRTESÍTŐ folyóirat: <https://edit.elte.hu/xmlui/handle/10831/6721>
 ÖRDÖG, F. 1973. Személynévvizsgálatok Göcsej és Hetés területén. Budapest: Akadémiai Kiadó.
 SLÍZ, M. 2019. A tulajdonnevek fordítása – funkcionális, névelméleti megközelítésben. I. A név jellemzői mint a fordítást befolyásoló tényezők. Névtani Értesítő 41: 13–39.
<https://ojs.mtak.hu/index.php/nevter/article/view/2580/1827>
 J. SOLTÉSZ, K. 1979. A tulajdonnév funkciója és jelentése. Budapest: Akadémiai Kiadó.
 TÖRÖK, T. 2002. Zoboralja földrajzi nevei a történeti térképek tükrében. Budapest: Akadémiai Kiadó.
 VÖRÖS, F. 2004. Családnévkutatások Szlovákiában. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó.
 VÖRÖS, F. 2011–2013. Nyelvek és kultúrák vonzásában I–II. Személynevek a magyar nyelvterület északi pereméről. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó.
 VÖRÖS, F. 2017. Kárpát-medencei történeti családnévatalasz. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

ABS	N
0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 24.08.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/TR/ ONOM/22	A tantárgy neve: Névтан és fordítás
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanóránban): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 2., 4., 6.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: abszolválta (A) Teljes hallgatói terhelés: 50 óra Szemináriumok 26 óra + egy névtani tanulmány bemutatásának előkészítése 6 óra + a szemináriumi záródolgozat elkészítése 18 óra. Előfeltételek: Alapfeltétel a szemináriumokon való felkészültség és aktív részvétel, egy előadás bemutatása, valamint egy onomasztika témájú szemináriumi záródolgozat készítése a hallgató saját kutatásai alapján.	
Oktatási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató ismereteket szerez a helyneves kutatási módszerekről, gyakorlati ismereteket szerez az onomasztika területén, megtanul a történelmi térképekkel dolgozni, és képes a földrajzi nevek lokalizációjára. • A hallgató ismeri az onomasztikai kutatás eljárásait, a heurisztikus kutatás módszereit és forrásait. • A hallgató készen áll saját onomasztikai kutatásokat végezni. • A hallgató képes a megszerzett ismereteket a nyelvészet területén alkalmazni, elemezni a fordítások típusait a nyelv propriális szférájában. 	
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> • A névtan a tudományok rendszerében. Az onomasztika elméleti kérdései. • A névtudomány kutatási területei. • A tulajdonnevek kutatásának módszerei. • Nevek és szótárak. • A tulajdonnevek fordítása. • Tulajdonnév-használat szlovák–magyar kétnyelvű környezetben. • A tulajdonnevek rendszere és fajtái. • Hivatalos és nem hivatalos személynevek. • A helynevek rendszere. • A krématonimák rendszere. • Kétnyelvű névszemiotikai tájkép. 	

- A névtani szemináriumi munka prezentálása a hallgató kutatásai alapján.

Ajánlott szakirodalom:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

BAUKO, J. 2009. Ragadvány-név-vizsgálatok kétnyelvű környezetben. Négy szlovákiai magyar település ragadvány-névrendszere. Nyitra–Budapest: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem – Magyar Nyelvtudományi Társaság.

BAUKO, J. 2015. Bevezetés a szocioonomasztikába. Nyitra: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem. <http://real.mtak.hu/27485/7/Bauko%20J%C3%A1nos-Bevezet%C3%A9s%20a%20szocioonomasztik%C3%A1ba.pdf>

BAUKO, J. 2019. Társadalom és névhasználat. Magyar névtani kutatások Szlovákiában. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság és az ELTE BTK Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszéke. http://real.mtak.hu/99620/1/08_MN%C3%89_Bauko_Tars_es_nevhaszn_v6_korr_final_190704.pdf

BAUKO, J. – BENYOVSZKY, K. (szerk.) 2013. Tulajdonnevek a fordítás és a kétnyelvűség kontextusában. Nyitra: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem.

BAUKO, J. – BENYOVSZKY, K. (szerk.) 2014. A nevek szemiotikája. Nyitra–Budapest: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem – Magyar Szemiotikai Társaság.

BÖLCSKEI, A. – FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2017. Magyar és nemzetközi névtani terminológia. Hungarian and International Onomastic Terminology. Uppsala–Budapest: International Council of Onomastic Sciences – Magyar Nyelvtudományi Társaság.

https://edit.elte.hu/xmlui/static/pdfs/web/viewer.html?file=https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/34318/HunIntOnomTerm2017_withCover.pdf?sequence=1&isAllowed=y

FARKAS, T. 2009. Családnév-változtatások Magyarországon. Nyelvtudományi Értekezések 159. Budapest: Akadémiai Kiadó.

FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2015. Magyar névkutatás a 21. század elején. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság – ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet. <https://mek.oszk.hu/14700/14775/14775.pdf>

FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2020. Tulajdonnevek és szótárak. Budapest: ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete és a Magyar Nyelvtudományi Társaság. http://real.mtak.hu/112301/1/Tulajdonnevek_es_szotararak.pdf

FEHÉRTÓI, K. 2004. Árpád-kori személynévtár. Budapest: Akadémiai Kiadó.

FERCSIK, E. – RAÁTZ, J. 2009. Keresztnevek enciklopédiája. A leggyakoribb női és férfinevek. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/8866/Keresztnevek_enciklopediaja.pdf?sequence=1&isAllowed=y

N. FODOR, J. 2010. Személynevek rendszere a kései ómagyar korban. A Felső-Tisza-vidék személyneveinek nyelvi elemzése (1401–1526). Magyar Névtani Értekezések 2. Budapest: ELTE. http://nfodorj.web.elte.hu/index_elemei/0_NFJ_szn%20rendszere_vegl_abras_szimpla_szines.pdf

B. GERGELY, P. 1977. A kalotaszegi magyar ragadványnevek rendszere. Bukarest: Kriterion Kiadó.

GYÖRFFY, E. 2018. Helynév-szociológia. A Magyar Névarchívum Kiadványai 47. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó. <https://mek.oszk.hu/18600/18676/18676.pdf>

HAJDÚ, M. 1974: Magyar becézőnevek. Budapest: Akadémiai Kiadó.

HAJDÚ, M. 2003. Általános és magyar névtan. Budapest: Osiris Kiadó.

HAJDÚ, M. 2010. Családnévek enciklopédiája. Leggyakoribb mai családnéveink. Budapest: Tinta Könyvkiadó. https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/8871/Csaladnevek_enciklopediaja.pdf?sequence=1

HOFFMANN, I. 1993. Helynevek nyelvi elemzése. Debrecen: Debreceni Egyetem.

<https://mnytud.arts.unideb.hu/sorozat/helynev/hnnyel.pdf>

Strana: 3

HOFFMANN, I. 2003. Magyar helynévkutatás 1958–2002. A Magyar Névévarchívum Kiadványai 7. Debrecen: A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. <https://mek.oszk.hu/01700/01700/01700.pdf>

HOFFMANN, I. – RÁCZ, A. – TÓTH, V. 2018. Régi magyar helynévadás. A korai ómagyar kor helynevei mint a magyar nyelvtörténet forrásai. Budapest: Gondolat Kiadó.

KÁLMÁN, B. 1989. A nevek világa. Debrecen: Csokonai Kiadó.

KÁZMÉR, M. 1993. Régi magyar családnevek szótára. XIV–XVII. sz. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság.

KISS, L. 1998. Földrajzi nevek etimológiai szótára. I–II. Budapest: Akadémiai Kiadó.

MEZŐ, A. 1982. A magyar hivatalos helységnevadás. Budapest: Akadémiai Kiadó.

NÉVTANI ÉRTESÍTŐ folyóirat: <https://edit.elte.hu/xmlui/handle/10831/6721>

ÖRDÖG, F. 1973. Személynévvizsgálatok Göcsej és Hetés területén. Budapest: Akadémiai Kiadó.

SLÍZ, M. 2019. A tulajdonnevek fordítása – funkcionális, névelméleti megközelítésben. I. A név jellemzői mint a fordítást befolyásoló tényezők. Névtani Értesítő 41: 13–39.

<https://ojs.mtak.hu/index.php/nevter/article/view/2580/1827>

J. SOLTÉSZ, K. 1979. A tulajdonnév funkciója és jelentése. Budapest: Akadémiai Kiadó.

TÖRÖK, T. 2002. Zoboralja földrajzi nevei a történeti térképek tükrében. Budapest: Akadémiai Kiadó.

VÖRÖS, F. 2004. Családnévkutatások Szlovákiában. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó.

VÖRÖS, F. 2011–2013. Nyelvek és kultúrák vonzásában I–II. Személynevek a magyar nyelvterület északi pereméről. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó.

VÖRÖS, F. 2017. Kárpát-medencei történeti családnévátlasz. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

ABS	N
0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 24.08.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem					
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara					
Tantárgykód: ÚMJL/TR/RET/22		A tantárgy neve: Retorika			
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Előadás / Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 1 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 13 / 13 Az oktatás módszere: bemutató					
Kreditszám: 2					
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 4.					
Képzési szint: I.					
Feltételtárgyak:					
A tantárgy teljesítésének feltételei:					
Oktatási eredmények:					
A tantárgy vázlata: <ul style="list-style-type: none"> • A retorika alapfogalmai • A retorika rövid története, jelentős szónokok • Retorika és kommunikáció, a sikeres kommunikáció feltételei • A szónokra vonatkozó ismeretek • A szónoki beszéd elkészítésének szakaszai, az inventio • A szónoki beszéd szerkesztése, a dispositio • A szónoki beszéd felépítése • A szónoki beszédek fajtái • Nyelvi-stilisztikai elemek alkalmazása a szónoki beszédben • Az elocutio és a szónoki alakzatok • Verbális, paralingvális és nonverbális eszközök használata a szónoklatban • A retorikai ismeretek alkalmazása a gyakorlatban • A kurzus összefoglalása, teszt 					
Ajánlott szakirodalom:					
A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:					
Megjegyzések:					
A tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató: doc. Mgr. Anikó Tóth, PhD.,					
Az utolsó módosítás dátuma: 26.08.2022					

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 07.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.

Tantárgyi információs lap

Egyetem: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem	
Kar: Közép-európai Tanulmányok Kara	
Tantárgykód: ÚMJL/TRSAT/22	A tantárgy neve: Stilisztika és textológia
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Ax oktatás formája: Előadás / Szeminárium Az oktatás javasolt terjedelme (tanóránban): Hetente: 1 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 13 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere/trimesztere: 4.	
Képzési szint: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Folyamatos értékelés (PH) Teljes hallgatói óraterhelés: 100 óra előadások 13 óra + szemináriumok 13 óra + felkészülés a szemináriumokra 13 óra + beszámoló készítése 15 óra + szemináriumi dolgozat és prezentáció készítése 15 óra + önképzés és felkészülés a záróvizsgára 31 óra. Alapfeltétel a szemináriumokon való részvétel, a szemináriumra való felkészülés, megfelelő színvonalú dolgozat elkészítése, szöveg önálló stilisztikai elemzése a félév során. A záródolgozat kérdései megfelelnek a tanfolyam tartalmi követelményeinek. A = 100%-95%, B = 94%-90%, C = 89%-85%, D = 84%-80%, E = 79%-70%, FX = 69%-0% .	
Oktatási eredmények: - A hallgató elsajátítja a stilisztika alapvető ismereteit (stílus, stílusok, nyelvi eszközök), de különösen képes különböző stílusú szövegek gyakorlati létrehozására (az elbeszélő stílustól az esszéisztikus stílusig). - A hallgató elmélyíti a szövegek nyelvi-stilisztikai szempontú elemzésének képességét, és képes lesz azonosítani a stílusjegyek minden típusát. - A hallgató a nyelvi jelenségek strukturális-funkcionális megközelítésének szellemében elemzi a szövegeket. - A tanuló képes nyelvileg-stilisztikailag helyes szövegeket készíteni.	
A tantárgy vázlata: - A fogalmak elhatárolása és meghatározása. - A szöveggrammatika. Szöveg a nyelv alapvető - fonikai, lexikai, szemantikai, morfológiai és strukturális - síkjainak szempontjából. - A szöveg felépítése (morfológiai, fonetikai). - Szövegszerkesztés (lexikai, szintaktikai). - Grafikai, kinetikus és extralingvisztikai eszközök a szövegalkotásban. - A szöveg tektonikája. - A szöveg architektonikája. - Stílus eljárások és stílus. Stilisztikai eljárások és stilisztikai struktúra. - A szöveg stilisztikája. Alapfogalmak.	

- Stílusbeli differenciálódás és stílusformáló tényezők.
- A stílusok osztályozása.
- Különböző szövegtípusok létrehozása, amelyek követik a szöveg szemantikai és tartalmi szerkezetét, valamint a szövegegységek közötti kapcsolatok.
- Szemináriumi dolgozatok bemutatása.

Ajánlott szakirodalom:

HÁMORI, Á.: A társalgási műfajokról. In: Tátrai Sz. – Tolcsvai Nagy G. (szerk.): Szöveg, szövegtípus, nyelvtan. Budapest: Tinta Könyvkiadó, 2008. 157–181.

HÁMORI, Á.: „Tudunk mi normális hangnemben is társalogni”. Stílus, személyesség és egyezkedés az internetes fórumokon folyó társalgásban. In: Tolcsvai Nagy G. – Tátrai Sz. (szerk.): A stílus szociokulturális tényezői. Kognitív stilisztikai tanulmányok. Budapest: ELTE, 2012. 223–261.

PLÉH, Cs.: Mondatközi viszonyok feldolgozása: az anafora megértése a magyarban. In: A mondatmegértés a magyar nyelvben. Budapest: Osiris, 1998. 164–194.

SZIKSZAINÉ NAGY, I.: Magyar stilisztika. Budapest: Osiris Kiadó, 2007.

TÁTRAI, Sz.– TOLCSVAI NAGY, G. (szerk.): Szöveg, szövegtípus, nyelvtan. Budapest: Tinta Kiadó. 2008.

TOLCSVAI NAGY, G.: A magyar nyelv szövegtana. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 2001.

TOLCSVAI NAGY, G.: Szövegtan. In: Kiefer F. (szerk.): Magyar nyelv. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2006. 149–174.

TOLCSVAI NAGY, G.: A magyar nyelv stilisztikája. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar nyelv

Megjegyzések:

A tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: dr hab. Mgr. Ildikó Vančo, PhD., dr hab. Dr. István Kozmács, PhD.,

Az utolsó módosítás dátuma: 29.08.2022

Jóváhagyta: Jóváhagyás dátuma: 02.02.2022A tantárgy nem képezi részét egy jóváhagyott tanulmányi programnak.